

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI**

**FAKULTA EKONOMICKÁ**

Bakalářská práce

**Srovnání socioekonomického vývoje a rozvojového  
potenciálu SO ORP Blovice a SO ORP Sušice**

**Comparison of socio-economic development and  
development potential of Municipalities with  
Extended Power Blovice and Sušice**

Kateřina Hoffmannová

Plzeň 2022



Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

*„Srovnání socioekonomického vývoje a rozvojového potenciálu SO ORP Blovic  
a SO ORP Sušice“*

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 25. 4. 2022

v. r. Kateřina Hoffmannová

## **Poděkování**

Ráda bych tímto poděkovala své vedoucí bakalářské práce doc. PaedDr. Aleně Matuškové, CSc. za cenné rady, vstřícný přístup a ochotu, kterou mi při psaní této práce věnovala.

Poděkování patří také vedoucí správního odboru a vnitřních věcí na Městském úřadu Blovice, Mgr. Heleně Šabatové, za poskytnutí informací o SO ORP Blovice.

# Obsah

Úvod .....	7
<b>1 Rozbor literatury .....</b>	<b>8</b>
<b>2 Metodika .....</b>	<b>10</b>
<b>3 Teoretická část .....</b>	<b>12</b>
3.1 Regionální rozvoj .....	12
3.2 Regionální politika .....	12
3.2.1 Regionální politika České republiky.....	13
3.2.2 Strategie regionálního rozvoje .....	14
3.2.3 Regionální politika Evropské unie.....	15
3.3 Rozvojový potenciál.....	15
3.4 Udržitelný rozvoj .....	16
<b>4 Vybrané socioekonomické charakteristiky SO ORP Blovice .....</b>	<b>18</b>
4.1 Základní informace .....	18
4.2 Obyvatelstvo .....	19
4.2.1 Pohyb obyvatelstva .....	19
4.2.2 Struktura obyvatelstva .....	20
4.3 Nezaměstnanost.....	23
4.4 Hospodářství .....	25
4.4.1 Primární sektor.....	25
4.4.2 Sekundární sektor .....	26
4.4.3 Terciální sektor .....	28
<b>5 Vybrané socioekonomické charakteristiky SO ORP Sušice .....</b>	<b>32</b>
5.1 Základní informace .....	32
5.2 Obyvatelstvo .....	33

5.2.1	Pohyb obyvatelstva .....	34
5.2.2	Struktura obyvatelstva .....	35
5.3	Nezaměstnanost.....	38
5.4	Hospodářství .....	40
5.4.1	Primární sektor.....	40
5.4.2	Sekundární sektor .....	41
5.4.3	Terciální sektor .....	43
<b>6</b>	<b>Návrh řešení .....</b>	<b>49</b>
6.1	Návrh řešení v SO ORP Blovice .....	49
6.2	Návrh řešení v SO ORP Sušice .....	50
	<b>Závěr .....</b>	<b>52</b>
	<b>Seznam použitých zdrojů .....</b>	<b>55</b>
	<b>Seznam tabulek .....</b>	<b>59</b>
	<b>Seznam obrázků .....</b>	<b>61</b>
	<b>Seznam zkratk .....</b>	<b>62</b>
	<b>Seznam příloh.....</b>	<b>63</b>
	<b>Přílohy</b>	
	<b>Abstrakt</b>	
	<b>Abstract</b>	

# Úvod

Tématem bakalářské práce je srovnání dvou vybraných SO ORP na základě jejich socioekonomického vývoje a rozvojového potenciálu. SO ORP jsou záměrně vybrány tak, aby byly v určitém smyslu odlišné a případně se lišil i jejich rozvojový potenciál. Jeden z regionů lze považovat za příměstský (SO ORP Blovice) a druhý za periferní (SO ORP Sušice).

Cílem bakalářské práce je zhodnotit socioekonomickou úroveň SO ORP Blovice a SO ORP Sušice se zachycením jejich vývojových tendencí a zhodnotit tyto regiony z hlediska využívání socioekonomického potenciálu. Dalším cílem je pokusit se nastínit scénáře očekávaného socioekonomického vývoje a navrhnout řešení ke zlepšení stávající situace.

Problematika rozvoje regionů zasahuje do mnoha oborů, přes ekonomii, geografii, sociologii, až po politické vědy a mnoho dalších. Stejně tak do regionální rozvoje zasahuje celá řada aktérů, od místních spolků a organizací, přes vzdělávací zařízení, významné zaměstnavatele, jednotlivé obce a města, mikroregiony, jednotlivé kraje, vládní instituce dané země, stát, až po Evropskou unii. Téma rozvoje regionů je velice rozsáhlé a v rámci limitujícího rozsahu práce není možné ho pojmout zcela podrobně, proto bude kladen důraz na ty nejdůležitější aspekty v rámci této problematiky, především na vývoj a strukturu obyvatelstva, nezaměstnanost a jednotlivé sektory hospodářství.

# 1 Rozbor literatury

Užitečnou publikací byla *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie* od Reného Wokouna z roku 2003. Autor se v ní podrobně věnuje regionální politice jak Evropské unie, tak ale i České republiky a ostatních evropských zemí. Srozumitelně popisuje vývoj regionální politiky, její cíle, nástroje, a mnoho dalšího.

Další využitou publikací byl *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování* od Reného Wokouna a kol., která byla vydaná roku 2008. Tato publikace přehledně uvádí do problematiky regionálního rozvoje. Dále se zabývá taktéž regionální politikou jak České republiky, tak Evropské unie, a strategiemi regionálního rozvoje.

Problematikou regionálních věd se zabývá publikace od J. Kadeřábkové, P. Matese, R. Wokouna a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Z této publikace byly využity taktéž kapitoly k regionálnímu rozvoji a regionální politice. Autoři zde přehledně popisují vývoj regionální politiky.

K přiblížení nejčastějších cílů regionální politiky byl využit studijní materiál Západočeské univerzity v Plzni, *Regionální rozvoj*, který byl zpracován Jiřím Ježkem a kol. v roce 2014. Tento materiál se taktéž věnuje regionální politice a konkrétněji pak regionálnímu rozvoji Plzeňského kraje.

Ke členění rozvojového potenciálu přinesla užitečné informace publikace *Strategické volby pro českou společnost: Teoretická východiska*, od Martina Potůčka a kol., z roku 2008. Využita byla kapitola *Zdroje a kapitály* od Arnošta Veselého, který se přehledně a srozumitelně zabývá členěním rozvojového potenciálu. Rozvojovým potenciálem a jeho definováním se věnuje publikace od Boháčkové & Hrabánkové, *Rozvojový potenciál v regionech a jeho monitoring*,

Rozvojovým potenciálem Plzeňského kraje se zabývá publikace od J. Dokoupila a A. Matuškové a kol. Tato publikace byla užitečná z hlediska členění jednotlivých druhů potenciálů a vlivech pro rozvoj v různých částech Plzeňského kraje.

K teoretické části práce také výrazně přispěly dokumenty Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Z dostupných dokumentů byla nejvíce využita Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2021 až 2027. V tomto dokumentu jsou jednak vysvětlené základní pojmy týkající se regionální politiky státu, jednak jsou zde stanovené strategické a specifické



cíle regionálního rozvoje do roku 2027. Pro tuto práci byla také využita již neaktuální Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2007 až 2013, a to zejména k přiblížení a vysvětlení pojmu „rozvojový potenciál“.

K vysvětlení několika pojmů z oblasti regionálního rozvoje taktéž pomohly zákony, konkrétně zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a zákon č. 272/1996 Sb. a zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

Udržitelným rozvojem se zabývá kniha *Naše společná budoucnost*, neboli *Zpráva*, kterou v roce 1987 zpracovala Světová komise OSN pro životní prostředí a rozvoj a která se dočkala velkého úspěchu. Tato studie se jako jedna z prvních zabývá udržitelným rozvojem a problematikou trvalé udržitelnosti a stala se zásadním milníkem ve vývoji ochrany životního prostředí. Jako jedna z prvních definovala pojem udržitelný rozvoj a tato definice je velmi hojně využívána po celém světě.

Publikace *Urban and regional planning* z roku 2020 od autorů Hall & Tewdwr-Jones byla též využita k přiblížení a pochopení udržitelného rozvoje. Autoři se v ní zabývají zejména urbanismem a územním plánováním.

Dále byl v rámci kapitoly týkající se udržitelného rozvoje využit dokument *Zásady MA21* (Místní agenda 21) či výsledný dokument summitu OSN konaného v roce 2015 *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*.

## 2 Metodika

Sběr dat k praktické části byl proveden především na základě dostupných internetových zdrojů. K hodnocení obyvatelstva byla využita převážně data Českého statistického úřadu (ČSÚ). V rámci hodnocení vzdělanostní a národnostní struktury obyvatelstva a dále také zaměstnanosti v jednotlivých sektorech hospodářství byly využity výsledky Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) z let 2001 a 2011. Výsledky SLDB 2021 za nižší územní jednotky zatím nebyly zveřejněny, proto bylo potřeba se opřít o zastaralá data z předchozího sčítání.

K hodnocení hospodářství byly využity údaje celé řady internetových zdrojů, které jsou zřizovány různými institucemi. Na celostátní úrovni bylo takovou institucí Ministerstvo financí České republiky (MF ČR), které zřizuje informační systém Administrativní registr ekonomických subjektů (ARES). Tento registr poskytl informace o počtu ekonomických subjektů v primárním a sekundárním sektoru. Dále Ministerstvo dopravy České republiky (MD ČR), které zřizuje organizaci Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD), jehož webové stránky přispěly k hodnocení silniční dopravy a zároveň informovaly o plánovaných projektech. Další užitečnou institucí byla Správa železnic, jejíž provozované webové stránky poskytly údaje k hodnocení železniční dopravy a taktéž informovaly o plánovaných projektech. V rámci hodnocení veřejné dopravy byly též využity webové stránky [idos.cz](https://idos.cz), které poskytly informace o přímém spojení do středisek správních obvodů. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT ČR), jehož Rejstřík škol a školských zařízení byl využit k hodnocení stavu školství, poskytl údaje o počtu a umístění jednotlivých typů škol. Dále Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (MPSV ČR) zřizující Registr poskytovatelů sociálních služeb, který poskytl informace o počtu a jednotlivých typech sociálních zařízení. Národní informační a poradenské středisko pro kulturu poskytlo informace o návštěvnosti jednotlivých kulturních památek. Instituce na regionální úrovni, jejichž údaje přispěly k hodnocení hospodářství, byly zejména Městský úřad Blovice, Městský úřad Spálené Poříčí a Městský úřad Sušice. Klíčovými dokumenty byly jednotlivé územní strategie správních obvodů, které byly zpracovány na období 2015 až 2024. Tyto dokumenty patří do kategorie rozvojových dokumentů.

K naplnění cílů práce byly provedeny geografické analýzy vybraných oblastí. Byly provedeny socioekonomické analýzy týkající se zejména obyvatelstva a hospodářství.

V práci byly provedeny strukturální analýzy, a to v rámci vzdělanostní struktury obyvatelstva, národnostní struktury obyvatelstva, struktury zaměstnanosti v hospodářství obecně a struktury zaměstnanosti v sekundárním a terciálním sektoru. V rámci porovnání datových řad s daty za vyšší územní celky (Plzeňský kraj, Česká republika) byly provedeny komparativní analýzy. K provedení této metody byly využity relativní hodnoty.

Pro zhodnocení některých časových řad (pokud byla data dostupná) bylo zvoleno období 2003 – 2020, protože právě od roku 2003 začalo platit (na základě zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností) zákonné vymezení a stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností v České republice.

Pro metody uspořádání a vizualizace dat byly pomocí programu ArcMap vytvořeny kartografické výstupy v podobě kartogramů. Pro tvorbu tabulek a grafů byly využity grafické metody.

V závěru byla použita geografická syntéza, která shrnuje všechny jednotlivé analýzy do jednoho celku a poskytuje přehled dosažených výsledků.

## **3 Teoretická část**

Teoretická část se bude věnovat tématu rozvoje regionů a přinese stručný přehled o základních pojmech týkajících se této problematiky.

### **3.1 Regionální rozvoj**

Podle Wokouna (2008) lze pojem „regionální rozvoj“ chápat dvěma přístupy. V akademickém pojetí regionálního rozvoje lze pojem shrnout jako „aplikaci nauk, zejména ekonomie, geografie a sociologie, řešících jevy, procesy, vztahy systematicky vymezeného prostoru, které jsou ovlivněny přírodně-geografickými, ekonomickými a sociálními podmínkami v daném regionu.“ (Wokoun, 2008, s. 11). V praxi je pak regionální rozvoj chápán spíše jako zvyšující se potenciál daného vymezeného území, který je podmíněn prostorovou optimalizací socioekonomických aktivit a využíváním přírodních zdrojů. Praktický přístup je využíván zejména neakademickými institucemi, jako jsou krajské úřady, městské úřady, soukromé společnosti, apod.

Kadeřábková (2004) uvádí, že rozvoj představují v důsledku efektivního využívání zdrojů pozitivně hodnocené změny, přičemž k těmto změnám může docházet i bez konkrétních záměrů.

Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje stanovuje, že „cílem podpory regionálního rozvoje je zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí, přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro zvýšení hospodářské a sociální úrovně jednotlivých regionů“.

### **3.2 Regionální politika**

Na základě poznatků z akademického přístupu regionálního rozvoje pak operují aktéři regionální politiky. Uvádí se, že regionální politika vznikla ve 30. letech 20. století, nicméně obecné jednotné definování této činnosti neexistuje. (Kadeřábková, 2004). Podle Wokouna (2008) je cílem regionální politiky pomocí různých nástrojů a opatření snižovat příliš velké rozdíly v socioekonomické sféře jednotlivých regionů.

V dokumentu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019, s. 3) je regionální politika definována jako „politika, která má usměrňovat

sektorové politiky státu tak, aby zohledňovaly specifika jednotlivých typů území (metropolitních území, aglomerací, regionálních center a jejich venkovského zázemí, strukturálně postižených krajů, hospodářsky a sociálně ohrožených území), a která zároveň vytváří vlastní nástroje, jimiž ovlivňuje rozvoj specifických území.“

Ježek (2014) uvádí nejčastější cíle regionální politiky:

- *snižování míry nezaměstnanosti, zejména v regionech s vysokou mírou dlouhodobé nezaměstnanosti*
- *snižování meziregionálních rozdílů*
- *snižování ekonomicky motivované migrace*
- *dosahování vyššího tempa ekonomického růstu využitím potenciálu pracovních sil*
- *omezení růstu velkých aglomerací, kde dochází k přetěžování infrastruktury*
- *snižování rozdílů v příjmech a životní úrovni obecně*
- *větší rovnoměrnost v rozložení ekonomických aktivit*
- *vedení regionu na samostatnou rozvojovou dráhu.*

### **3.2.1 Regionální politika České republiky**

Taková regionální politika, která je uplatňována zejména v západoevropských zemích, začala v České republice fungovat až po Sametové revoluci v roce 1989. Na začátku 90. let nebyla regionální politice věnována důležitá pozornost, jednak stát řešil zejména transformační problémy převážně makroekonomické povahy zasahující celé území státu, jednak v té době nebyly meziregionální disparity tak výrazné. Jednou z nejdůležitějších politik se stala až ve druhé polovině 90. let, kdy se meziregionální rozdíly začaly prohlubovat, a zároveň se Česká republika začala připravovat na vstup do Evropské unie. (Wokoun, 2003). V této době bylo na základě zákona č. 272/1996 Sb. zřízeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které má v regionální politice zásadní postavení. Podle kompetenčního zákona, tedy zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, Ministerstvo pro místní rozvoj

- *spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu,*
- *koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky a regionální politiky státu, včetně koordinace financování těchto činností, pokud tyto prostředky přímo nespravuje,*

- *zabezpečuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením,*
- *zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování územních samosprávných celků do evropských regionálních struktur.*

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, vymezuje strategické a programové dokumenty regionální politiky ČR:

- *Strategie regionálního rozvoje České republiky (základní strategický dokument regionální politiky ČR, zpracovávané Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, podrobněji viz. kap. 3.2.2),*
- *Strategie rozvoje územního obvodu kraje (zpracovávané jednotlivými kraji České republiky).*

### **3.2.2 Strategie regionálního rozvoje**

Strategie regionálního rozvoje je základní dokument regionální politiky, který je zpracováván Ministerstvem pro místní rozvoj. Účelem dokumentu je stanovení hlavních cílů regionálního rozvoje, respektive regionální politiky státu. Aktuálním dokumentem je Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, který byl zpracován na období 2021 až 2027. V tomto dokumentu jsou stanoveny zásahy v různých územích, které povedou k podpoře konkurenceschopnosti, snižování regionálních disparit a podpoře udržitelného rozvoje území. Dokument vychází ze Strategického rámce ČR 2030, který je zastřešujícím rozvojovým dokumentem ČR. Ze Strategie regionální rozvoje by měly vycházet strategie rozvoje jednotlivých krajů. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019).

Dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, je úkolem Strategie regionálního rozvoje zejména:

- *analýza stavu regionálního rozvoje,*
- *stanovení republikové priority a strategických cílů regionální politiky pro zajištění dynamického a vyváženého rozvoje území,*
- *stanovení podkladů pro vymezení priorit podpory regionálního rozvoje prostřednictvím fondů Evropské unie,*
- *stanovení podmínek pro vymezení státem podporovaných regionů,*
- *vymezení nástrojů k realizaci stanovených priorit a cílů,*
- *stanovení zaměření programu regionálního rozvoje*

- *vymezení úkolů ostatních dotčených ústředních správních úřadů k zabezpečení realizace stanovených priorit a cílů,*
- *stanovení způsobu sledování a vyhodnocování účinnosti Strategie regionálního rozvoje,*
- *doporučení krajům pro zaměření jejich rozvoje.*

### **3.2.3 Regionální politika Evropské unie**

„Regionální politika Evropské unie představuje soubor nástrojů zaměřených (podle konkrétní situace členského státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí) na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit, k jejich lepšímu rozložení v území a k rozvoji technické a dopravní infrastruktury.“ (Parlament ČR, 2009).

Podle Wokouna (2003) je regionální politika Evropské unie prováděna na několika úrovních, a to na:

- *nadnárodní úrovni* (prováděna přímo Evropskou unií),
- *národní úrovni* (prováděna jednotlivými členskými státy, ale přejímající některá společná pravidla),
- *regionální úrovni.*

Regionální politika Evropské unie je jednou z komunitárních politik Evropské unie, její realizace zůstává v dikci jednotlivých členských států, ale koordinaci a harmonizaci zajišťují orgány Evropské unie. (Parlament ČR, 2009).

Regionální politika je realizována pomocí strukturálních fondů, v současné době jsou těmito fondy Evropský fond pro regionální rozvoj (podpora vyváženého rozvoje v jednotlivých regionech), Fond soudržnosti (ochrana životního prostředí, dopravní sítě), Evropský sociální fond (podpora projektů na zajištění zaměstnanosti), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (podpora projektů venkovských oblastí) a Evropský námořní a rybářský fond (udržitelné rybolovné metody). (Evropská unie, 2022).

### **3.3 Rozvojový potenciál**

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2006) uvádí, že rozvojovým potenciálem regionů jsou přírodní zdroje a přírodní prostředí, hmotné faktory v podobě jejich produkčního potenciálu a infrastruktury, nehmotné faktory, jako zejména inovace a schopnost jejich vytváření a šíření, dostupnost a účinné využití informační a komunikační technologie,

institucionální prostředí, a v neposlední řadě lidské zdroje s příslušnou úrovní dovedností a odborného vzdělání.

Podle Boháčkové & Hrabánkové (2004) je rozvojový potenciál obtížné definovat, jelikož díky variabilitě jednotlivých regionů netvoří rozvojový potenciál vždy totožné faktory a podmínky. Obecně má podle autorek Boháčkové & Hrabánkové (2004) rozvojový potenciál dva rozměry, které musí fungovat současně:

- *hmotný potenciál* (podmínky, zejména materiálního a přírodního charakteru),
- *lidský potenciál* (aktivita, kvalifikovanost, ochota a schopnost lidského prvku).

Potůček (2008) pak člení rozvojový potenciál do podoby sedmi kapitálů:

- *přírodní kapitál* (přírodní zdroje, např. půda, lesy, minerály, ovzduší),
- *fyzický kapitál* (materiální prostředky vyrobené lidmi, např. stroje a zařízení),
- *finanční kapitál* (dostupné finanční prostředky, např. úspory, akcie, dluhopisy),
- *sociální kapitál* (společenské sítě mezi lidmi a vzájemná důvěra a porozumění),
- *lidský kapitál* (znalosti, poznatky a informace, a poznávací a výkonové dovednosti),
- *kulturní kapitál* (explicitní – materiální objekty, které uchovávají, předávají a zpracovávají vědění, např. knihy, noviny, databáze, implicitní – všechny člověkem vytvořené produkty, u kterých je vědění vtěleno přímo do produktu a nelze ho kopírovat dále).

### **3.4 Udržitelný rozvoj**

V souvislosti s rozvojem regionů, potažmo s rozvojem v jakémkoli slova smyslu, se v poslední době stále častěji setkáváme s pojmem „udržitelný rozvoj“. Světová komise pro životní prostředí a rozvoj ve své Zprávě s názvem Naše společná budoucnost definuje udržitelný rozvoj jako „takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby.“ (Brundtland, 1991, s. 46). Ve Zprávě se dále uvádí, že takový rozvoj se neobejde bez progresivní proměny společnosti a ekonomiky. Zejména jde o změnu přístupu k přírodním zdrojům a změny týkající se přerozdělování nákladů a výnosů.

V našem zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, je udržitelný rozvoj definován jako „takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat



jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“

Ve Zprávě OSN (Brundtland, 1991) byly rovněž stanoveny základní pilíře udržitelného rozvoje:

- *ekonomický,*
- *environmentální,*
- *sociální.*

Hall & Tewdwr-Jones (2020) uvádí, že výhody udržitelného rozvoje spočívají v dosahování zároveň hospodářského růstu, ochrany životního prostředí a společenského pokroku, nehledě na pozitivní vliv na půdu, biodiverzitu a rovnost mezi regiony a společnostmi.

Jedním z nejznámějších a nejvýznamnějších dokumentů prosazujících principy trvalé udržitelnosti, je Agenda 21. Jedná se o výsledný dokument Konference OSN o životním prostředí a rozvoji, která se konala v Rio de Janeiro v roce 1992. Na úrovni obcí či regionů je důležitým strategickým programem zavádějícím principy trvalé udržitelnosti do praxe Místní Agenda 21, která vychází z dokumentu OSN Agenda 21. Jejím cílem je zajištění dobré a udržitelné kvality života a životního prostředí na lokální úrovni. (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

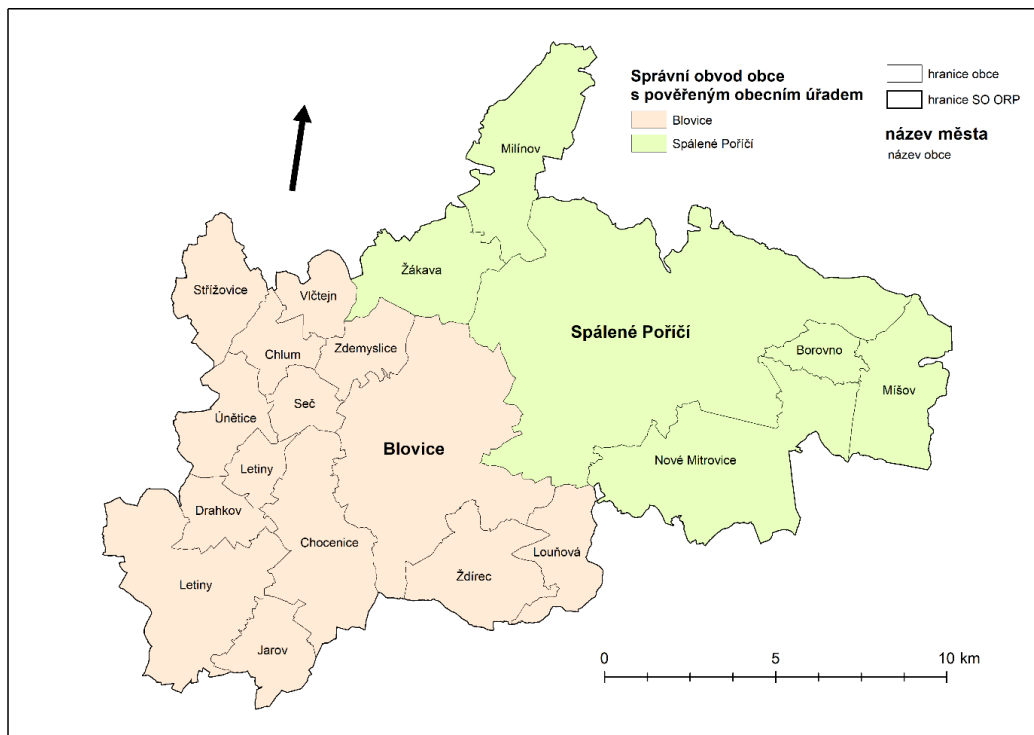
V roce 2015 se konal summit OSN, v jehož výsledném dokumentu Přeměna našeho světa: Agenda 2030 pro udržitelný rozvoj, bylo deklarováno sedmnáct cílů udržitelného rozvoje na následujících 15 let. Z těchto cílů je možné zmínit například vymýcení chudoby ve všech jejích podobách, skoncování s hladem, dosažení potravinové bezpečnosti a podpora udržitelného zemědělství, zajištění kvalitního vzdělání a podpora celoživotního vzdělávání, posílení postavení žen a dívek, podpora udržitelného hospodaření s vodou, atd. (General Assembly, 2015).

## 4 Vybrané socioekonomické charakteristiky SO ORP Blovice

### 4.1 Základní informace

Správní obvod obce s rozšířenou působností Blovice (SO ORP Blovice) leží v jihovýchodní části Plzeňského kraje. Patří do okresu Plzeň-jih. Obklopují ho čtyři správní obvody Plzeňského kraje, z jihu SO ORP Nepomuk, ze západu SO ORP Přeštice, ze severu SO ORP Plzeň a ze severovýchodu SO ORP Rokycany. Na východě sousedí s SO ORP Příbram ve Středočeském kraji. Správní obvod se nachází ve výhodné poloze v blízkosti krajského města Plzně, do které je ze sídel, které jsou obsluhovány především silnicemi vyšších tříd či železnicí, zároveň poměrně dobrá dopravní dostupnost. Území zahrnuje 19 obcí, přičemž dvě z nich (Blovice a Spálené Poříčí) mají statut města. Blovice a Spálené Poříčí zároveň vykonávají funkci obcí s pověřeným obecním úřadem. S rozlohou 22 903 ha je nejmenším správním obvodem v Plzeňském kraji, dle počtu obyvatel je pak v rámci kraje třetím nejmenším správním obvodem. (ČSÚ, 2021a).

Obr. 1: SO ORP Blovice

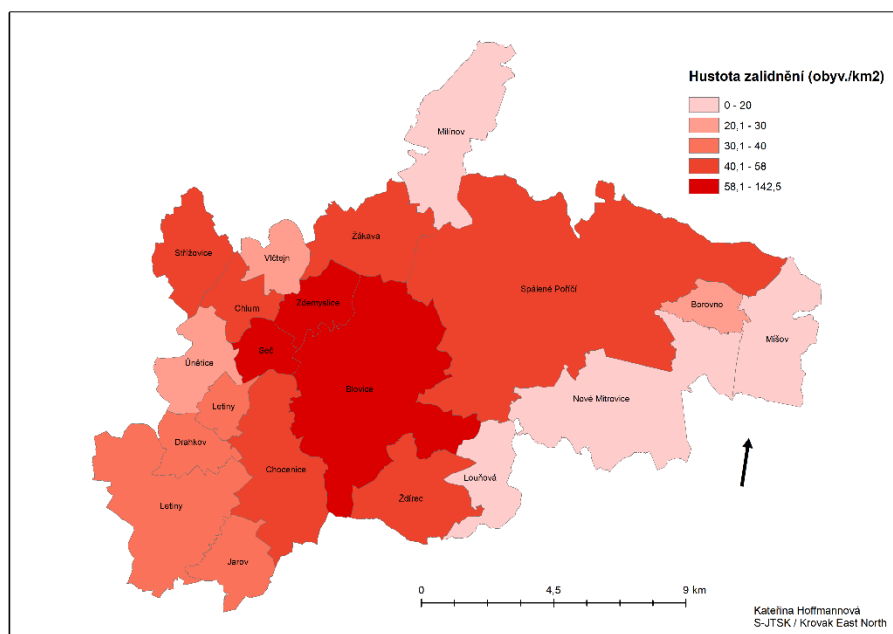


Zdroj dat: ArcČR 500 (2016)

## 4.2 Obyvatelstvo

K 31. 12. 2020 dosahoval počet obyvatel v rámci správního obvodu ORP Blovice 12 234. Dlouhodobě je zde zaznamenáván přírůstek obyvatelstva, jehož růst způsobuje především kladné migrační saldo. Hustota zalidnění ve správním obvodu je 53,4 obyv./km<sup>2</sup> a vlivem zvyšujícího se počtu obyvatel se neustále zvyšuje (ČSÚ, 2021a). Hustota zalidnění ve správním obvodu je pod krajskou i celorepublikovou úrovní. Nejvyšší hustota zalidnění je v Blovicích (142,5 obyv./km<sup>2</sup>), jakožto v centru správního obvodu, a ve Zdemyslicích (135,3 obyv./km<sup>2</sup>) a Seči (92,8 obyv./km<sup>2</sup>), které s Blovicemi sousedí. Naopak nejnižší je zejména ve východní části území, v obcích Míšov (12 obyv./km<sup>2</sup>), Louňová (16 obyv./km<sup>2</sup>), Nové Mitrovce (16,5 obyv./km<sup>2</sup>) a Milínov (17,1 obyv./km<sup>2</sup>) (ČSÚ, 2022b).

Obr. 2: Hustota zalidnění v obcích SO ORP Blovice v roce 2020



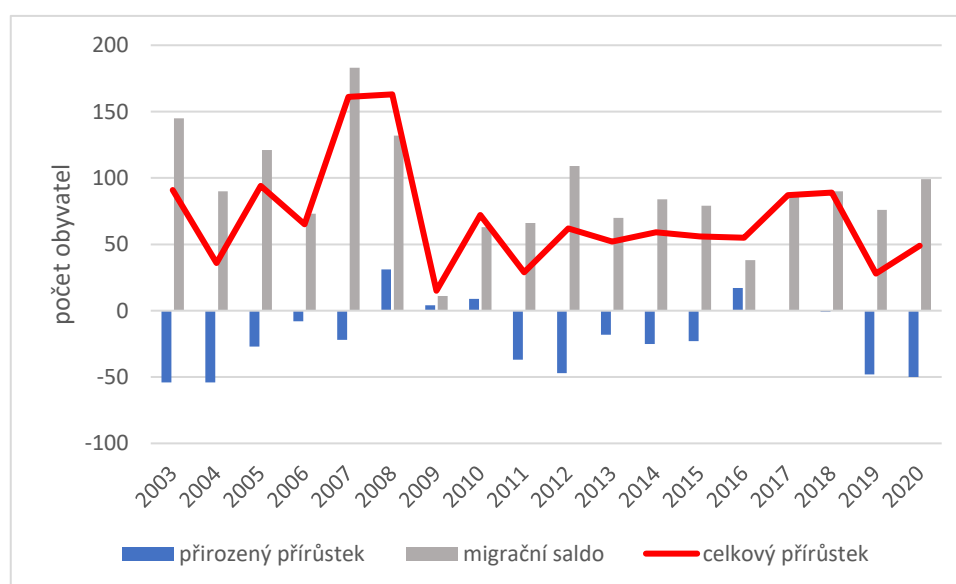
Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2022b)

### 4.2.1 Pohyb obyvatelstva

Celkový přírůstek obyvatelstva se po celé sledované období pohybuje v kladných číslech. Přírůstek obyvatelstva je zapříčiněn kladným migračním saldem. Během sledovaného období (2003-2020) vzrostl počet obyvatel o více než 1200. Území správního obvodu se nachází v blízkosti krajského města Plzně, jehož obyvatelé se stěhují do přilehlých oblastí za kvalitnějším bydlením ve zdravějším prostředí. Tato tendence se projevovala více

na začátku sledovaného období a vůbec nejvyšší mechanický přírůstek byl zaznamenán v roce 2007, kdy hodnota přírůstku stěhováním dosahovala 183 osob. Od té doby se průměrný počet přistěhovaných pohybuje okolo 75 osob za rok. Oproti tomu přirozená měna vykazuje spíše úbytky obyvatelstva. S výjimkou let 2008, 2009, 2010 a 2016 převažují ve správním obvodu zemřelí nad narozenými. Ve správním obvodu stejně jako v celé republice klesá natalita a dochází k odkládání mateřství, mj. kvůli zvyšujícím se možnostem vzdělávání a cestování, snahám o budování kariéry, apod. (ČSÚ, 2021a). V rámci správního obvodu byl k roku 2020 nejvyšší přírůstek stěhováním ve větších sídlech s vyšší občanskou vybaveností, a to ve Spáleném Poříčí (28), Blovicích (21) a Letinech (19). Úbytek stěhováním byl zaznamenán v obci Míšov (-3) a Seč (-1) (ČSÚ, 2022b). Migrační saldo v jednotlivých obcích správního obvodu zobrazuje Příloha A.

Obr. 3: Přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek v SO ORP Blovice v letech 2003-2020



Zdroj: ČSÚ (2021a)

#### 4.2.2 Struktura obyvatelstva

Správní obvod se stejně jako celá republika potýká se stárnutím populace. Ve sledovaném období se výrazně proměnila věková struktura obyvatelstva. Podíl předproduktivní populace zůstal na podobných hodnotách, kdežto podíl produktivní populace se od roku 2003 do roku 2020 snížil o více než 6 procentních bodů a podíl poproduktivní populace se o 5,5 procentních bodů zvýšil. Průměrný věk se také zvyšuje, v roce 2020 dosahoval hodnoty 43,1, což je téměř o 2 roky vyšší než v roce 2003. Stejně tak se zvyšuje index stárání, který vyjadřuje, kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let

(ČSÚ, 2021a). V rámci správního obvodu se se stárnutím populace nejvíce potýká obec Borovno, jejíž podíl poproduktivní populace je 30,8 %. Dále jsou to obce Jarov (29,9 %), Letiny (27,4 %) či Chlum (25,6 %). Velmi nízký podíl předproduktivní populace je v obci Jarov (7,1 %). Obce Seč a Žákava jsou jedinými obcemi, ve kterých převažuje předproduktivní obyvatelstvo nad poproduktivním (ČSÚ, 2022b).

Tab. 1: Struktura obyvatelstva podle věku v SO ORP Blovice v letech 2003, 2011 a 2020

	celkem obyvatel	v tom ve věku (%)			průměrný věk	index stáří (%)
		0-14	15-64	65+		
2003	11 022	15,2	68,9	15,9	40,3	104,2
2011	11 697	14,9	67,9	17,2	41,5	115,8
2020	12 234	15,9	62,7	21,4	43,1	134,1

Zdroj: ČSÚ (2021a)

Ve srovnání s Plzeňským krajem a Českou republikou dosahuje správní obvod nejvyššího podílu obyvatel v poproduktivním věku a nejnižšího podílu obyvatel v produktivním věku a ze srovnávaných územních celků se tak nejvíce potýká s problémy stárnutí populace. Ve správním obvodu na rozdíl od Plzeňského kraje a České republiky mírně převažuje podíl mužů nad ženami (ČSÚ, 2021a, 2022b).

Tab. 2: Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2020

	obyvatelstvo (%)		věkové skupina (%)			průměrný věk		index stáří (%)
	muži	ženy	0-14	15-64	65+	muži	ženy	
SO ORP Blovice	50,5	49,5	15,9	62,7	21,4	41,9	44,3	134,1
Plzeňský kraj	49,7	50,3	15,6	63,8	20,6	41,7	44,1	131,8
ČR	49,3	50,7	16,0	63,8	20,2	41,1	44,0	125,5

Zdroj: ČSÚ (2021a, 2022b)

V roce 2011 se hlásilo k české národnosti výrazně méně obyvatel než v roce 2001, podíl příslušníků české národnosti se snížil o 25,7 procentního bodu. Nejpočetnější menšinou byli příslušníci slovenské národnosti, jejichž podíl se také nepatrně snížil. Podíl příslušníků ostatních národů (Moravané, Poláci, Maďaři, Rusové) se naopak nepatrně zvýšil. Podíl příslušníků německé a ukrajinské národnosti zůstal stejný. Výrazně přibýlo obyvatel, kteří údaje o své národnosti neposkytli (ČSÚ, 2015a, 2015b).

Tab. 3: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice v letech 2001 a 2011

	celkem obyvatel	z toho (%)					
		česká	slovenská	německá	ukrajinská	ostatní	nezjištěno
2001	10 946	97,5	0,8	0,1	0,3	0,1	1,2
2011	11 782	71,8	0,6	0,1	0,3	0,3	26,9

Zdroj: ČSÚ (2015a, 2015b)

Ve srovnání s Plzeňským krajem byl podíl obyvatel ve správním obvodu hlásící se k české národnosti v roce 2011 podobný, menší podíl byl ve správním obvodu u slovenské, německé, ukrajinské národnosti, stejně jako u ostatních národů. Česká republika měla o 7,5 procentního bodu menší podíl obyvatel české národnosti než správní obvod. Naopak u všech ostatních národů měla Česká republika podíl vyšší (ČSÚ, 2015b, 2022b).

Tab. 4: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011

	celkem obyvatel	z toho (%)					
		česká	sloven- ská	německá	ukrajin- ská	ostatní	nezjiš- těno
SO ORP Blovice	11 782	71,8	0,6	0,1	0,3	0,3	26,9
Plzeňský kraj	570 401	70,1	1,4	0,2	0,6	0,9	26,8
ČR	10 436 560	64,3	1,4	0,2	0,5	6,2	27,4

Zdroj: ČSÚ (2015b)

Celorepublikový trend je zvyšování vzdělanosti obyvatel, což se týká i SO ORP Blovice. Dle výsledků SLDB ve správním obvodu klesal podíl obyvatel se základním vzděláním či středním bez maturity a zvyšoval se podíl středního vzdělání s maturitou, nástavbového a vyššího odborného a vysokoškolského vzdělání. Nejvyšší zastoupení ve správním obvodu představovalo střední vzdělání bez maturity, v roce 2001 ze 43,9 %, v roce 2011 se podíl snížil na 39,5 %. Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva byl v roce 2011 o 2,7 procentních bodů vyšší než při předchozím sčítání. Zatímco v roce 2001 byl podíl obyvatel alespoň s maturitou 29,2 %, v roce 2011 byl tento podíl 35,6 %. Na základě zvyšujícího se podílu obyvatel s vysokoškolským vzděláním lze říci, že se úroveň vzdělání ve správním obvodu zvyšuje (ČSÚ, 2015a, 2015b). V rámci správního obvodu byl nejvyšší podíl lidí s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním zejména v obcích západní části správního obvodu, kterými jsou Vlčejn (14,4 %), Blovice

(11,7 %), Únětice (11,5 %), Žákava (10,6 %) a Zdemyslice (10 %). Nejnižší podíl lidí s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním byl pak v obcích Dražkov (3,6 %), Jarov (4,9 %) a Borovno (5 %) (ČSÚ, 2015b). Podíl lidí s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním zobrazuje Příloha B.

Tab. 5: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice v letech 2001 a 2011

	obyvatelstvo ve věku 15+	v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%)						
		bez vzdělání	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
2001	9 176	0,4	25,6	43,9	21,1	2,6	5,5	0,9
2011	10 076	0,4	21,7	39,5	24,5	2,9	8,2	3,0

Zdroj: ČSÚ (2015a, 2015b)

Při srovnání dat správního obvodu s údaji za Plzeňský kraj a Českou republiku v roce 2011 byla ve správním obvodu nižší úroveň vzdělání, podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel byl v České republice vyšší o 4,4 procentního bodu než ve správním obvodu, v Plzeňském kraji byl vyšší o 2,4 procentního bodu než ve správním obvodu. Celkově byl podíl obyvatel alespoň s maturitou ve správním obvodu 35,4 %, v Plzeňském kraji 41,3 % a v České republice 43,6 %. Vzdělanostní úroveň ve správním obvodu byla ve srovnání s Plzeňským krajem i Českou republikou podprůměrná (ČSÚ, 2015b).

Tab. 6: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011

	obyvatelstvo ve věku 15+	v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%)						
		bez vzdělání	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
SO ORP Blovice	10 076	0,4	21,7	39,5	24,5	2,9	8,0	3,0
Plzeňský kraj	490 932	0,4	18,2	34,7	27,2	3,7	10,4	5,4
ČR	8 947 632	0,5	17,6	33,0	27,1	4,1	12,4	5,3

Zdroj: ČSÚ (2015b)

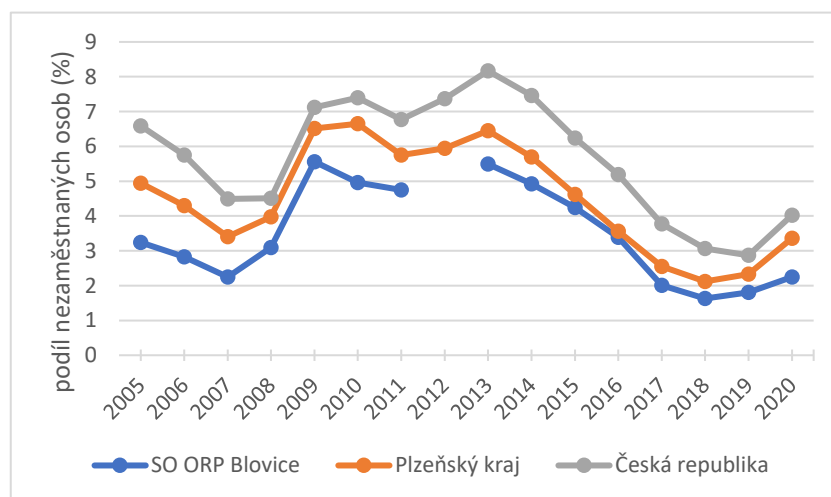
### 4.3 Nezaměstnanost

Díky své výhodné poloze v blízkosti krajského města Plzně je podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Blovice dlouhodobě pod krajským i celorepublikovým průměrem. Obyvatelé

ze správního obvodu mohou díky blízkosti i dobré dopravní dostupnosti využívat pracovních příležitostí v krajském městě. Trend vývoje podílu nezaměstnaných osob ve správním obvodu je víceméně podobný krajskému a celorepublikovému trendu. Po roce 2008 nastalo výrazné zvýšení podílu nezaměstnaných osob, a to zejména v souvislosti s celosvětovou hospodářskou krizí a celkovou ekonomickou recesí. Po roce 2013 dochází k postupnému klesání podílu nezaměstnaných osob. Absolutně nejnižší byl tento podíl ve správním obvodu v roce 2018, kdy dosahoval pouze 1,63 %. Poté se podíl nezaměstnaných osob opět mírně zvyšuje, v posledním sledovaném roce lze příčinu tohoto nárůstu přisoudit celosvětové pandemii COVID-19. (ČSÚ, 2021a).

V rámci správního obvodu je největší podíl nezaměstnaných osob v Jarově (4,51 %) a Nových Mitrovicích (3,74 %). Naopak absolutně nejnižší podíl nezaměstnaných osob mají obce Borovno a Chlum, v těchto obcích mají všichni ekonomicky aktivní práci. Velmi dobře je na tom také obec Letiny, jejíž podíl nezaměstnaných osob je pouze 0,26 %. (ČSÚ, 2022b). Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích správního obvodu zobrazuje Příloha C.

Obr. 4: Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v letech 2005 až 2020



Zdroj: ČSÚ (2021a, 2022a, 2022b)

Pozn.: ukazatel podílu nezaměstnaných osob je používán od roku 2012 (časová řada byla zpětně dopočtena do roku 2005, nicméně údaj za SO ORP za rok 2012 není na czso.cz k dispozici)



## 4.4 Hospodářství

### 4.4.1 Primární sektor

Dle sčítání lidu v roce 2011 pracovalo v oboru zemědělství, lesnictví a rybnářství celkem 376 lidí, což představuje přibližně 6,7 % EAO. Byl to výrazný pokles oproti předchozímu sčítání, kdy podíl EAO v primárním sektoru dosahoval 11,4 %. Stejně jako v celé republice je zde patrný trend ve snižování zaměstnanosti v primárním sektoru, který je zpravidla méně atraktivní i z hlediska finančního ohodnocení.

Rozloha správního obvodu k roku 2020 byla 22 903 ha. Krajina je převážně zemědělského charakteru, což ukazuje na potenciál z hlediska větší intenzity zemědělství. Zemědělská půda tvoří 55,9 % (12 792 ha) jeho rozlohy, lesní pozemky pak tvoří 34,7 % (7 950 ha) a zastavěné plochy 1,4 % (311 ha). Podíl zemědělské půdy a lesních pozemků se výrazněji změnil v roce 2016 v souvislosti se zrušením Vojenského újezdu Brdy, kdy bylo území správního obvodu zvětšeno o 651 ha. Zemědělská půda byla před tímto zvětšením zastoupena více (58 % rozlohy) a lesní pozemky méně (32,9 % rozlohy). Z pohledu charakteru krajiny lze oblast rozdělit na dvě části. Na níže položeném Blovicu převažuje zemědělská krajina, na Spálenopoříčsku, které je naopak ve vyšších polohách, převažují lesy. (ČSÚ, 2021a). Ve srovnání s Plzeňským krajem má správní obvod o 6,6 procentních bodů vyšší zastoupení zemědělské půdy a o 5,7 procentních bodů nižší zastoupení lesů (ČSÚ, 2022b). Převážná část území správního obvodu spadá do bramborářské zemědělské oblasti. Pro tuto oblast je typické pěstování brambor, pšenice, ječmen, žito, oves, řepka, apod. (Ministerstvo zemědělství, 2019).

Dle ČSÚ pracovalo v roce 2020 v primárním sektoru 9,8 % ekonomických subjektů. Tento podíl od začátku sledovaného období, tedy roku 2003, klesl o 2 procentní body (ČSÚ, 2021a). Počet ekonomických subjektů v jednotlivých odvětvích primárního sektoru je k dispozici v Tab. 7. Mezi největší zemědělské podniky patří Zemědělská společnost Komorno, a.s. se sídlem v Chocenicích. Tato společnost se v rámci rostlinné výroby orientuje na obiloviny, olejninu a krmné plodiny, v rámci živočišné výroby především na chov skotu. Pracuje v ní celkem 96 kmenových zaměstnanců (Zemědělská společnost Komorno, a.s., 2019). Dalším významným zemědělským podnikem je společnost ZETEN spol. s r.o. se sídlem v Blovicích. Příkladem, jak lze využít potenciál z hlediska zemědělství, je ekologická farma U Moulisových v Milínově. Tato farma vedle zemědělské činnosti pořádá akce pro školy, vyjížďky na koních, kurzy vaření, dále nabízí

ubytování, pohostinské služby a poskytuje také prostory pro pořádání svateb, oslav narozenin, firemním akcí, apod. Farma se dostala do širokého povědomí a těší se velké oblibě (H. Šabatová, osobní komunikace, 11. 4. 2022). V oblasti rybolovu nepracují na území správního obvodu žádné ekonomické subjekty (Ministerstvo financí, 2022).

Tab. 7: Počet ekonomických subjektů v primárním sektoru v SO ORP Blovice k roku 2022

	Počet ekonomických subjektů
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	39
Lesnictví a těžba dřeva	22
Rybolov a akvakultura	0

Zdroj: MFČR – ARES (2022)

#### 4.4.2 Sekundární sektor

Dle dat ČSÚ pracovalo v roce 2011 v sektoru průmyslu 37,9 % EAO. Ve srovnání s daty z roku 2001 jde o nárůst tohoto podílu o 3,6 procentního bodu. V rámci sekundárního sektoru bylo v roce 2011 nejvíce lidí zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu (72,6 %) a ve stavebnictví (22,5 %). V těžbě a dobývání pracovalo pouze 0,4 %.

Přehled počtu ekonomických subjektů pracujících v jednotlivých odvětvích sekundárního sektoru je k dispozici v Tab. 8. Nejčastěji jsou zastoupeny podniky ve dřevozpracujícím průmyslu, strojírenském průmyslu, potravinářském průmyslu či oděvním průmyslu (MF ČR, 2022). Zde bude stručný přehled nejvýznamnějších společností jednotlivých průmyslových odvětví.

Nejvýznamnějším podnikem v SO ORP Blovice je ProMinent Systems spol. s r.o. se sídlem v Blovicích. Tato strojírenská společnost se zabývá především výrobou komponentů i kompletních zařízení určených pro čištění vod a pro úpravu odpadních vod. Dalším významným podnikem je stavební společnost DFH Haus CZ s.r.o. (do roku 2013 OKAL CZ) se sídlem v Žákavě, která se zaměřuje zejména na výrobu dřevostaveb. Tyto dvě společnosti jsou největšími zaměstnavateli ve správním obvodu, počet zaměstnanců přesahuje 250 a jsou tak řazeny do velkých podniků. (MF ČR, 2022). Do roku 2015 působily na území správního obvodu další dvě velké společnosti. Firma Lekov, která působila v Blovicích od roku 1930 a dlouhodobě byla největším zaměstnavatelem, a která se specializuje na výrobu komponentů pro kolejová vozidla, se přesunula na okraj Plzně k obchodnímu centru Olympia. Firma Pressol specializující se na výrobu mazací

a olejové techniky, se přesunula do pobočky v průmyslové zóně v Boru u Tachova. Podle tehdejšího blovického starosty Jana Podušky nicméně odchod velkých firem negativní vliv na nezaměstnanost ve správním obvodu neměl. (Drábková, 2017).

V potravinářském průmyslu působí společnost Jan Pondělík - pekařství a cukrářství Dvorec s.r.o., která sídlí ve Dvorci u Nepomuka, ale v Blovicích má pobočku. V Blovicích najdeme další společnost potravinářského odvětví, kterou je Maso Brejcha s.r.o. Ve Spáleném Poříčí sídlí firma PALETA spol. s r.o., která se specializuje na výrobu a prodej suchých směsí pro bezlepkové potraviny. V dřevozpracujícím průmyslu má důležité zastoupení KLAUS Timber a.s., která sídlí v Kasejovicích a jednu z poboček má v Dražkově, dále pak Dřevovýroba HEPA spol s r. o., která má pobočky v Blovicích a Chocenicích. V papírenském průmyslu působí PH Centrum Blovice, s.r.o., která se zabývá prodejem a dodávkou výrobků papírenského průmyslu a kancelářského sortimentu. Největším podnikem v elektrotechnickém průmyslu je FCT electronic czech, s.r.o. se sídlem v Letinech. Tato společnost se zaměřuje na výrobu kabelové konfekce, konektorů a montážního nářadí. (Economia, a.s., 2022, peníze.cz, 2022).

Těžba není na území správního obvodu příliš zásadním odvětvím, jedinou společností působící v tomto odvětví je CEMEX Czech Republic, s.r.o., která je lokalizována v Nových Mitrovicích v kamenolomu Mítov. (najisto.cz, 2022, peníze.cz, 2020). Těžba se ve správním obvodu uskutečňuje pouze v kamenolomu Mítov, oblast tedy nemá velký potenciál z hlediska těžby surovin. (H. Šabatová, osobní komunikace, 11. 4. 2022).

Na jihovýchodním okraji Blovic se soustřeďuje průmyslová zóna Hradiště, kde sídlí společnosti jako ProMinent Systems, Zeten či Dřevovýroba HEPA. (Městský úřad Blovice, 2022).

Tab. 8: Počet ekonomických subjektů v sekundárním sektoru v SO ORP Blovice k roku 2022

	Počet ekonomických subjektů
Výroba potravinářských výrobků	38
Výroba textilií	1
Výroba oděvů	70
Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	114
Výroba papíru a výrobků z papíru	15
Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	8
Výroba chemických látek a chemických přípravků	7

Výroba pryžových a plastových výrobků	19
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	13
Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství	7
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	74
Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	6
Výroba strojů a zařízení j. n.	39
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	11
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	2
Ostatní zpracovatelský průmysl	44
Opravy a instalace strojů a zařízení	12
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	0
Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	54
Specializované stavební činnosti	1
Těžba a dobývání	6

Zdroj: MFČR – ARES (2022)

#### 4.4.3 Terciální sektor

Podíl počtu ekonomických subjektů v sektoru služeb dosahoval roku 2020 26,3 %, což je o 4 procentní body méně než v roce 2003 (ČSÚ, 2021a). Dle sčítání lidu bylo ve správním obvodu v roce 2011 v sektoru služeb zaměstnáno přibližně 41,2 % EAO, což je o 8,2 procentních bodů vyšší podíl než v roce 2001. V rámci terciálního sektoru bylo nejvíce lidí zaměstnáno v oblasti velkoobchodu a maloobchodu a oprav a údržby motorových vozidel, jehož podíl v sektoru služeb činil 22,5 %. Podíl zaměstnanosti v dopravě a skladování byl přes 15 %, ve veřejné správě, obraně a povinném sociálním zabezpečení 14,6 %. Nejnižší podíl zaměstnanosti v sektoru služeb mají činnosti v oblasti nemovitostí (1 %) a kulturní, zábavní a rekreační činnosti (2 %) (ČSÚ, 2015a, 2015b).

V oblasti vzdělávání pracovalo podle dat ČSÚ v roce 2011 297 lidí, což je přibližně 5,3 % EAO. Materské školy zřizují obce Blovice, Spálené Poříčí, Letiny, Chlum, Chocenice, Seč a Zdemyslice. Devítileté základní školy jsou k dispozici v Blovicích, Spáleném Poříčí a Letinech. V Chocenicích pak funguje základní škola pouze pro 1. stupeň. Město Blovice také zřizuje Základní uměleckou školu či středisko volného času Dům dětí a mládeže. V Blovicích dále funguje gymnázium, jehož zřizovatelem je Plzeňský kraj. Nedílnou

součástí vzdělávacího systému je Základní škola internátní Blovice, která se zaměřuje na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejímž zřizovatelem je taktéž Plzeňský kraj. (MŠMT, 2022). Do roku 2016 působila ve Spáleném Poříčí Církevní střední odborná škola, která nabízela obory Ekologie a životní prostředí a Sociální činnost. Tato škola byla přesunuta do Plzně. Kapacita škol je zatím dostačující, pouze v některých mateřských školách začíná být s kapacitami menší problém, protože jsou do nich momentálně umisťovány silné ročníky. (H. Šabatová, osobní komunikace, 11. 4. 2022).

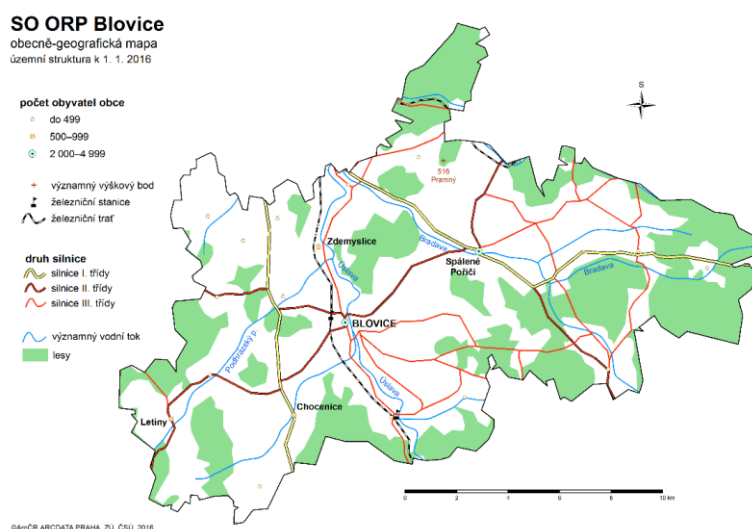
Dle sčítání lidu v roce 2011 pracovalo ve správním obvodu v oblasti zdravotní a sociální péče celkem 262 lidí, což představuje 4,7 % EAO. Největším zdravotnickým zařízením je Poliklinika Blovice. Zde najdeme odborné oddělení alergologie, imunologie, fyzioterapie, gynekologie, ultrasonografie, chirurgické ambulance, interní ambulance, kardiologické ordinace, kožní ambulance, laboratoře, neurologie, oční ordinace, onkologie, ORL, ortopedie, plicní, psychiatrie, revmatologie, RTG, urologie a také praktické lékaře pro dospělé. Mimo polikliniku jsou pak v Blovicích také stomatologické praxe a praktičtí lékaři jak pro děti, tak pro dospělé. Dostupné zdravotní služby jsou pak také ve Spáleném Poříčí, kde ordinují praktičtí lékaři a stomatologové a ve Střížovicích, kde ordinuje praktický lékař pro dospělé. Sociální služby poskytují ve správním obvodu pouze tři instituce, prvním je Sociální a zdravotní centrum Letiny, které je zaměřeno na osoby s chronickým duševním onemocněním, dále Domov pro seniory Vlčice v Blovicích a Diecézní charita Plzeň poskytující charitní pečovatelské služby (MPSV, n.d.). Kapacity v sociálních zařízeních jsou dlouhodobě nedostačující a vzhledem ke stárnutí populace lze předpokládat neustále se zvyšující nápor na tyto zařízení (H. Šabatová, osobní komunikace, 11. 4. 2022).

Jediným zástupcem větších řetězců s potravinami je Penny market v Blovicích. V ostatních obcích je prodej potravin zajišťován především Západočeským konzumním družstvem Plzeň, které má na území správního obvodu celkem 14 prodejen, a dalšími menšími obchody místního významu. Nicméně v poměrně mnoha obcích se obchod s potravinami vůbec nenachází a jsou tak závislé na dojížděci do sídel, kde tyto služby jsou. Jedná se převážně o malé obce s nízkým počtem obyvatel, konkrétně obce Borovno, Dražkov, Jarov, Louňová, Míšov, Únětice a Vlčejn (mapy.cz, 2022).

Počet hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) se od roku 2003 zdvojnásobil. K roku 2020 je ve správním obvodu evidováno 10 HUZ s celkem 521 lůžky. Potenciál pro cestovní ruch ve správním obvodu spočívá v převládající venkovské krajině

s vysokým podílem lesů a zemědělské půdy, která vyzývá spíše k pěší či cykloturistice. Na území správního obvodu je již poměrně hustá síť pěších turistických tras, cyklotras a naučných stezek. Problémem cyklotras je jejich vedení po místních komunikacích, které nejsou v ideálním stavu, navíc jejich bezpečnost je snižena, a to i přesto, že doprava na místních komunikacích není příliš frekventovaná. Dalším problémem je poměrně nízké zastoupení cyklostezek. Tato situace se postupně zlepšuje, v roce 2020 byla v území zprovozněna cyklostezka nadregionálního významu, tzv. Brdská magistrála, která pojí Plzeň s oblastí Brd. Díky blízkosti CHKO Brdy je turisticky atraktivnější oblast Spálenopoříčska. Na území správního obvodu je celkem 7 maloplošných chráněných území, a to především v jeho jižní a západní části. Do východní části správního obvodu zasahuje CHKO Brdy, jenž byla vyhlášena v roce 2016. Další potenciál oblasti spočívá v blízkosti krajského města Plzně, díky čemuž je oblast využívána z velké části jako její rekreační zázemí. V oblasti nenajdeme velké množství významných kulturně-historických památek. Mezi nejznámější památky v této oblasti patří zámek Hradiště v Blovicích, kde zároveň sídlí Muzeum jižního Plzeňska. Muzeum kromě výstav či expozic pořádá také nejrůznější akce pro veřejnost a zároveň do jisté míry slouží jako turistické informační centrum, které v Blovicích chybí. Turisticky atraktivní je město Spálené Poříčí, kde najdeme zámek, městskou památkovou zónu či kostel sv. Michala. Část zámku Spálené Poříčí dříve sloužila jako sídlo Církevní střední odborné školy, dnes poskytuje zejména ubytovací služby. Na území správního obvodu se také nachází zřícenina hradu Vlčtejn.

Obr. 6: Dopravní infrastruktura v SO ORP Blovice



Zdroj: ČSÚ (2021a)

Správním obvodem ORP Blovice prochází 2 silnice I. třídy. Silnice I/20, respektive evropská silnice E49 představuje hlavní silniční tah z Plzně do Českých Budějovic. Silnice I/19 ve správním obvodu prochází mimo jiné Spáleným Poříčím. Jedná se o silnice nadregionálního významu. Silnice I. třídy zajišťují poměrně dobrou dostupnost, zejména do krajského města Plzně, ale způsobují zátěž pro obce, kterými procházejí (hluk, znečištění ovzduší, nízká bezpečnost). Existence silnic nadregionálního významu vede zároveň k vyšší atraktivitě území z hlediska investování. Správním obvodem vedou dále 3 silnice II. třídy, kterými jsou silnice II/117, II/177 a II/178 a další silnice III. třídy, které nejsou v příliš dobrém technickém stavu. Dálniční síť zájmovým územím nevede (mapy.cz, 2022). Na rok 2026 je plánována přeložka silnice I/20, která má za cíl vyvést tranzitní a osobní dopravu mimo zastavěná území obcí. Stavba má ulevit od dopravní zátěže Chválenicím a Želčanům (SO ORP Plzeň) a má končit před obcí Seč. Zprovoznění je plánováno na rok 2028 (ŘSD, 2022).

Dle sčítání dopravy v roce 2016 je v zájmovém území nejvíce frekventovaná již zmiňovaná část silnice I/20 končící v obci Seč, kde bylo sečteno 10001-15000 voz/24 hod. Na to navazující úsek silnice I/20 vykazuje hodnoty sčítání 7001-10000 voz/24 hod (ŘSD, 2017).

Zájmovým územím prochází železniční trať č. 191, která představuje hlavní železniční tah z Plzně do Českých Budějovic. Pro obce, kterými železniční trať vede (Blovice, Zdemyslice a Ždírec u Plzně), je poměrný výhodným a rychlým spojem do krajského města Plzně. Na rok 2023 je plánováno zahájení modernizace tratě č. 191 v úseku Horažďovice předměstí – Plzeň Koterov. Hlavním předmětem stavby je zdvoukolejnění úseku Nepomuk – Plzeň-Koterov, čímž dojde ke zkrácení doby jízdy až o 12 minut. Dále budou zrekonstruovány železniční stanice, v rámci zájmové oblasti jde o stanici Blovice a zastávky Ždírec u Plzně a Zdemyslice. Dokončení stavby je plánováno na rok 2026. Do severovýchodní části správního obvodu též zasahuje trať č. 175 vedoucí z Rokycan do Nezvěstic. (Správa železnic, 2022). Obce bez železniční obslužnosti jsou pak odkázány na autobusové spoje, které lze považovat za dostačující. Do Blovic, jakožto přirozeného centra, nevede přímé spojení pouze z obcí Borovno, Míšov, Milínov a Nové Mitrovce, nacházející se ve východní části území. V provozu je pak také městský autobus Blovice zajišťující dopravu pro Blovice a jeho nejbližšího okolí. Specifikem je tzv. Brdský cyklobus, který zajišťuje dopravu z Plzně do Brd a zlepšuje tak dostupnost cykloturistiky, pro kterou má Spálenopoříčsko a oblast Brd velký potenciál (idos.cz, 2022).

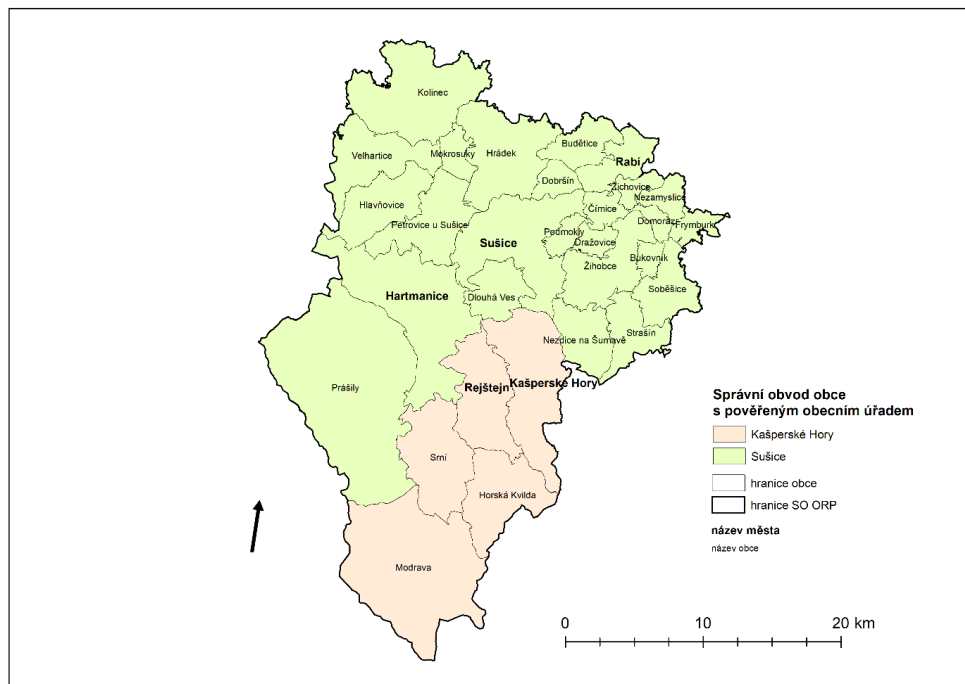
# 5 Vybrané socioekonomické charakteristiky SO ORP Sušice

## Sušice

### 5.1 Základní informace

Správní obvod obce s rozšířenou působností Sušice (SO ORP Sušice) leží v Plzeňském kraji v okrese Klatovy. Hraničí se dvěma správními obvody Plzeňského kraje, na severozápadě s SO ORP Klatovy a na severovýchodě s SO ORP Horažďovice. Na jihovýchodě sousedí s SO ORP Vimperk a na východě s SO ORP Strakonice, které patří do kraje Jihočeského. Na jihozápadě sousedí se Spolkovou republikou Německo, konkrétně se spolkovou zemí Bavorsko. Přeshraniční spolupráce s Bavorskem přináší území značné výhody, nicméně z hlediska polohy ke krajskému centru Plzni je správní obvod v nevýhodné periferní pozici. Území správního obvodu zahrnuje 30 obcí, z nichž pět (Hartmanice, Kašperské Hory, Rabí, Rejštejn a Sušice) mají statut města. Sušice a Kašperské Hory zároveň vykonávají funkci obcí s pověřeným obecním úřadem. Rozloha správního obvodu je 78 068 ha, což z něj činí třetí největší správní obvod v Plzeňském kraji (ČSÚ, 2021).

Obr. 7: SO ORP Sušice



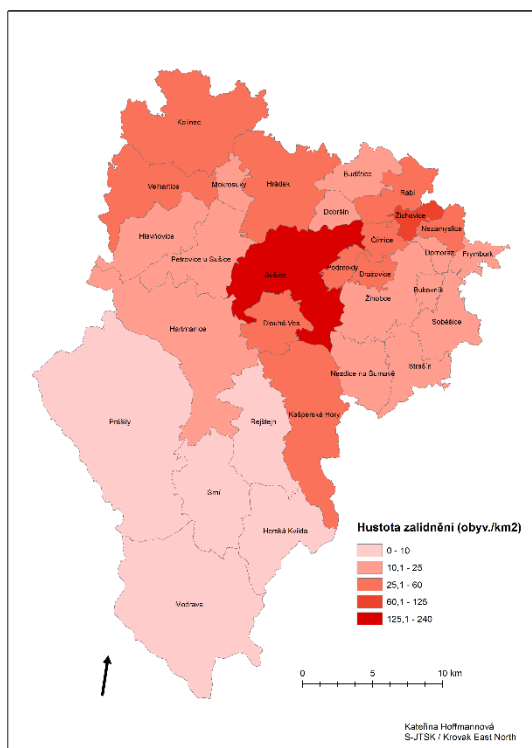
Zdroj dat: ArcČR 500 (2016),



## 5.2 Obyvatelstvo

V SO ORP Sušice žilo k 31. 12. 2020 24 038 obyvatel, přičemž počet obyvatel se neustále snižuje. Hustota zalidnění činí přibližně 30,8 obyv./km<sup>2</sup> (ČSÚ, 2021b), což je výrazně pod průměrem Plzeňského kraje s 77,3 obyv./km<sup>2</sup> a České republiky s 136 obyv./km<sup>2</sup> (ČSÚ, 2022b). Vzhledem k periferní poloze oblasti a podstatné části správního obvodu nacházející se v horských oblastech, není nízká hustota zalidnění příliš překvapující. V rámci správního obvodu je z důvodu vysoké občanské vybavenosti a z důvodu pracovních příležitostí nejvyšší hustota zalidnění v Sušici (240 obyv./km<sup>2</sup>), dále také v obci Žichovice (123 obyv./km<sup>2</sup>). Nejnižší hustota zalidnění je pak v šumavských obcích Modrava (1 obyv./km<sup>2</sup>), Prášíly (1,4 obyv./km<sup>2</sup>), Horská Kvilda (2 obyv./km<sup>2</sup>), Srní (6,9 obyv./km<sup>2</sup>) a Rejštejn (8,6 obyv./km<sup>2</sup>) (ČSÚ, 2022b). Nízká hustota zalidnění v šumavských obcích souvisí s přírodními podmínkami, které zejména v zimě nejsou příliš příznivé. Velkou roli zde hraje také horská bariéra. Tyto obce mají poměrně velkou rozlohu, ale žije v nich velmi málo obyvatel.

Obr. 8: Hustota zalidnění v obcích SO ORP Sušice v roce 2020

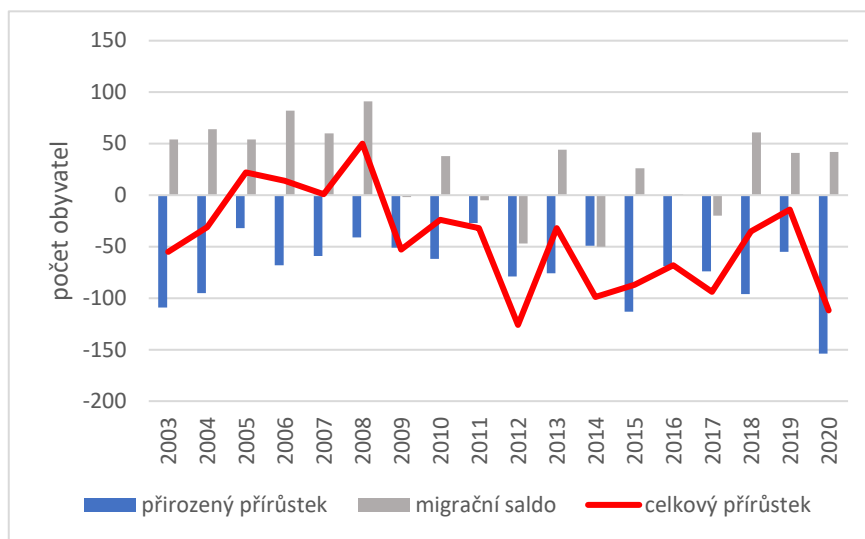


Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2022b)

### 5.2.1 Pohyb obyvatelstva

V posledních letech je zde zaznamenán úbytek obyvatelstva. Ve sledovaném období (2003-2020) dosáhla oblast nejvyššího počtu obyvatel v roce 2008, kdy zde žilo 25 025 obyvatel. Od té doby do současnosti klesl jejich počet téměř o 1 000. Od začátku sledovaného období se celkový počet obyvatel snížil o 931, tento pokles je způsoben především přirozeným úbytkem. Ve všech letech sledovaného období jsou zaznamenány přirozené úbytky, vůbec nejvyšší úbytek v rámci přirozené změny obyvatelstva nastal v posledním sledovaném roce 2020, kdy dosáhl -154. Tento úbytek může být dán vyšší úmrtností související s pandemií COVID-19. Výraznější přírůstky stěhováním nastaly v letech 2003-2008, díky kterým nabýval kladných hodnot také celkový přírůstek. V letech 2009, 2011, 2012, 2014 a 2017 v rámci migrace obyvatel ubylo, důvodem je především odliv obyvatel do větších sídel, zejména pak do okresního města Klatovy či krajského města Plzně, a to kvůli lepším pracovním příležitostem. Vzhledem k sousedství správního obvodu s Německem nastává také odliv obyvatel za lepšími pracovními příležitostmi a vyšším finančním ohodnocením do zahraničí. V posledních třech letech sledovaného období počet přistěhovalých opět převyšuje počet vystěhovalých a migrační saldo tak dosahuje kladných hodnot (ČSÚ, 2021b). V rámci správního obvodu byl k roku 2020 nejvyšší přírůstek stěhováním v Rejštejně (16) a Dlouhé Vsi (16), dále pak v Kolinci (12) a Hlavňovicích (10). Naopak nejvyšší úbytek stěhováním byl zaznamenán v poměrně velkých sídlech, jako jsou Kašperské Hory (-10), Hartmanice (-9), Žihobce (-8) a Sušice (-7) (ČSÚ, 2022b). Migrační saldo v jednotlivých obcích správního obvodu zobrazuje Příloha D.

Obr. 9: Přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek v SO ORP Sušice v letech 2003-2020



Zdroj: ČSÚ (2021b)

### 5.2.2 Struktura obyvatelstva

Správní obvod se potýká s celorepublikovým problémem stárnutí populace. Věková struktura se za sledované období proměnila. Výrazně vzrostl podíl poproduktivní populace, od roku 2003 do roku 2020 o více než 7 procentních bodů. Podíl produktivní populace klesl o 7 procentních bodů a podíl předproduktivní zůstal na podobných hodnotách. Za sledované období vzrostl o téměř 4 roky průměrný věk a index stáří se zvýšil o 51 procentních bodů (ČSÚ, 2021b). V rámci správního obvodu je velmi vysoký podíl poproduktivní populace v obcích Domoraz (32,7 %), Nezdice na Šumavě (32,6 %), Čímice (31,6 %), Nezamyslice (31,3 %) a Mokrosuky (29,8 %). Nejvyšší podíl lidí v předproduktivním věku je v obci Frymburk (20,2 %). Modrava je pak jediná obec, ve které převažuje mladší obyvatelstvo nad starším, zároveň je zde ze všech obcí nejvyšší podíl produktivního obyvatelstva (72,5 %) (ČSÚ, 2022b).

Tab. 9: Struktura obyvatelstva podle věku v SO ORP Sušice v letech 2003, 2011 a 2020

	celkem obyvatel	v tom ve věku (%)			průměrný věk	index stáří (%)
		0-14	15-64	65+		
2003	24 969	14,6	69,2	16,2	40,7	110,8
2011	24 705	13,9	67,7	18,4	42,6	132,7
2020	24 038	14,5	62,2	23,3	44,6	161,8

Zdroj: ČSÚ (2021b)

V porovnání s Plzeňským krajem a Českou republikou má správní obvod nejvyšší podíl poproduktivní populace a nejnižší podíl produktivní i předproduktivní populace. Stejně tak má správní obvod nejvyšší průměrný věk i index stáří. Problém stárnutí populace je tedy ve správním obvodu ještě patrnější než v Plzeňském kraji a České republice. Jak ve správním obvodu, tak i ve vyšších územních celcích početně mírně převažují ženy nad muži (ČSÚ, 2021b, 2022b).

Tab. 10: Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2020

	obyvatelstvo (%)		věková skupina (%)			průměrný věk		index stáří (%)
	muži	ženy	0-14	15-64	65+	muži	ženy	
SO ORP Sušice	49,6	50,4	14,5	62,2	23,3	43,3	46,0	161,8
Plzeňský kraj	49,7	50,3	15,6	63,8	20,6	41,7	44,1	131,8
ČR	49,3	50,7	16,0	63,8	20,2	41,1	44,0	125,5

Zdroj: ČSÚ (2021b)

Zatímco v roce 2001 se ve správním obvodu hlásilo k české národnosti téměř 96 % obyvatelstva, při následujícím sčítání tento podíl klesl na 72,4 %. Byl zaznamenán také pokles podílu slovenského a německého obyvatelstva. Nejpočetnější menšinou zůstali stále příslušníci slovenské národnosti, jejichž zastoupení souvisí s odsunem Němců po 2. světové válce, po kterém následoval výrazný přesun slovenských obyvatel do této oblasti (Městský úřad Sušice, n.d.). Podíl příslušníků vietnamské národnosti mírně vzrostl, stejně tak vzrostl podíl ostatních národů (Moravané, Slezané, Poláci, Romové, Bělorusové, Maďaři, Moldavané, Rusové, Srbové). Podíl příslušníků ukrajinské národnosti zůstal nezměněný. V roce 2011 prudce vzrostl podíl obyvatelstva, které údaje o národnostní příslušnosti neposkytli (ČSÚ, 2015a, 2015b).

Tab. 11: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice v letech 2001 a 2011

	celkem obyvatel	toho (%)						
		česká	slovenská	německá	ukrajinská	vietnamská	ostatní	nezjištěno
2001	25 200	95,9	1,5	0,4	0,2	0,1	0,2	1,7
2011	23 955	72,4	1,0	0,2	0,2	0,2	0,3	25,7

Zdroj: ČSÚ (2015a, 2015b)

Ve srovnání s Plzeňským krajem a Českou republikou měl správní obvod v roce 2011 nejvyšší podíl obyvatelstva hlásící se k české národnosti. Ve srovnání s údaji za celou republiku byl tento podíl o více než 8 procentních bodů vyšší. Nižší podíl obyvatelstva měl poté správní obvod u slovenské, ukrajinské a vietnamské národnosti. Podíl obyvatelstva hlásící se k německé národnosti byl ve správním obvodu stejný jako v celém Plzeňském kraji i České republice.

Tab. 12: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011

	celkem obyvatel	z toho (%)						
		česká	slovenská	německá	ukrajinská	vietnamská	ostatní	nezjištěno
SO ORP Sušice	23 955	72,4	1,0	0,2	0,2	0,2	0,3	25,7
Plzeňský kraj	570 401	70,1	1,4	0,2	0,6	0,5	0,4	26,8
ČR	10 436 560	64,3	1,4	0,2	0,5	0,3	5,9	27,4

Zdroj: ČSÚ (2015b)

Celorepublikovým trendem je zvyšování vzdělanosti obyvatel. Na vzdělání je kladen stále větší důraz a tato tendence je patrná také ve správním obvodu. Klesá podíl obyvatel pouze se základním vzděláním či středním bez maturity a zvyšuje se podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou, nástavbovým, vyšším odborným a vysokoškolským. Podíl obyvatelstva alespoň s maturitou se ve správním obvodu v roce 2011 zvýšil z 32 % (údaj k roku 2001) na 37,5 %. Nicméně nejvyšší zastoupení mělo stále střední vzdělání bez maturity, v roce 2001 ze 40,3 %, v roce 2011 z 37,3 %. Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva se zvýšil o 2,2 procentní body (ČSÚ, 2015a, 2015b). V rámci správního obvodu byl v roce 2011 nejvyšší podíl lidí s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním v obcích Prášíly (22 %), Horská Kvilda (19,3 %) a Srní (17 %). Důvodem, proč je nejvyšší vzdělanost v těchto šumavských obcích, může být ten, že jejich obyvatelé pracují ve vedoucích funkcích v NP či CHKO Šumava, kde je vyšší úroveň vzdělání požadována (Městský úřad Sušice, n.d.). Relativně vysoký podíl lidí s vysokoškolským či vyšším odborným vzděláním mají dále Sušice (10,9 %), Velhartice (10,2 %) či Kašperské Hory (9,8 %), což potvrzuje to, že ve větších obcích či městech je obecně vyšší míra vzdělanosti, a to zejména z důvodu lepších pracovních příležitostí na trhu práce. V menších obcích naopak dosahují lidé zpravidla nižšího vzdělání.

Ve správním obvodu dosahují nejnižšího podílu lidí s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním obce Domoraz (2,2 %) a Podmokly (4,2 %) (ČSÚ, 2015b). Podíl lidí s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním v jednotlivých obcích znázorňuje Příloha E.

Tab. 13: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice v letech 2001 a 2011

	obyvatelstvo ve věku 15+	v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%)						
		bez vzdělání	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
2001	21 275	0,4	26,3	40,3	23,0	2,8	6,2	1,0
2011	20 689	0,4	20,6	37,3	25,4	3,7	8,4	4,2

Zdroj: ČSÚ (2015a, 2015b)

Ve srovnání s Plzeňským krajem a Českou republikou byla v roce 2011 ve správním obvodu nižší úroveň vzdělání. Podíl obyvatelstva alespoň s maturitou byl ve správním obvodu 37,5 %, v Plzeňském kraji 41,3 % a v České republice 43,6 %. Vysokoškolsky vzdělaných obyvatel bylo ve správním obvodu o 4 procentní body méně než v České republice a o 2 procentní body méně než v Plzeňském kraji.

Tab. 14: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011

	obyvatelstvo ve věku 15+	v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%)						
		bez vzdělání	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
SO ORP Sušice	20 689	0,4	20,6	37,3	25,4	3,7	8,4	4,2
Plzeňský kraj	490 932	0,4	18,2	34,7	27,2	3,7	10,4	5,4
ČR	8 947 632	0,5	17,6	33,0	27,1	4,1	12,4	5,3

Zdroj: ČSÚ (2015b)

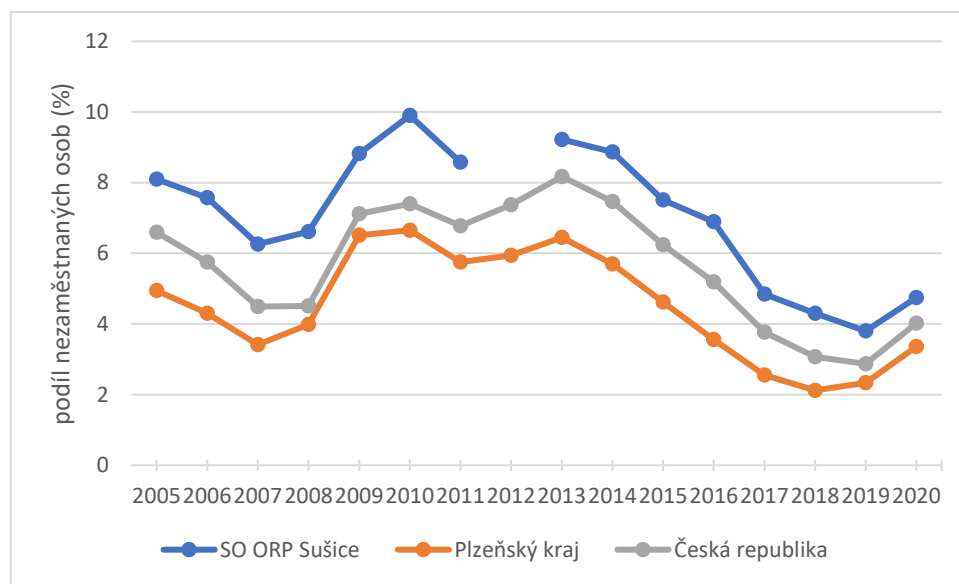
### 5.3 Nezaměstnanost

Podíl nezaměstnaných osob ve správním obvodu je ve srovnání s Plzeňským krajem i Českou republikou nadprůměrný. Důvodem je nevýhodná periferní poloha v rámci Plzeňského kraje i České republiky. Vývoj podílu nezaměstnaných osob víceméně kopíruje trend na úrovni kraje i státu. Zvýšení podílu nezaměstnaných osob nastal po roce

2008 v souvislosti s nastupující celosvětovou hospodářskou krizí a celkovou ekonomickou recesí. Výrazné zvýšení v tomto roce souvisí také s definitivním ukončením činnosti jednoho z největších podniků v Sušici, tedy společnosti Solo, po jejímž přesunutí do zahraničí následovala velká vlna propouštění. V roce 2020 se v souvislosti s pandemií COVID-19 a následným propouštěním začal podíl nezaměstnaných osob opět zvyšovat (ČSÚ, 2021b).

Absolutně nejnižší podíl nezaměstnaných osob je na Horské Kvildě a Modravě, v těchto obcích mají všichni obyvatelé práci. Poměrně nízký podíl je také v Dobrušce (1,41 %). Naopak nejhůře je na tom obec Nezamyslice, jejíž podíl nezaměstnaných osob je 12,1 %. Vysoké hodnoty vykazují také Nezdice na Šumavě (8 %), Mokrosuky (6,85 %) či Hartmanice (6,13 %) (ČSÚ, 2022b). Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích znázorňuje Příloha F.

Obr. 10: Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v letech 2005 až 2020



Zdroj: ČSÚ (2021b)

Pozn.: ukazatel podílu nezaměstnaných osob je používán od roku 2012 (časová řada byla zpětně dopočtena do roku 2005, nicméně údaj za SO ORP za rok 2012 není na czso.cz k dispozici)

## 5.4 Hospodářství

### 5.4.1 Primární sektor

Dle sčítání lidu v roce 2011 pracovalo v oboru zemědělství, lesnictví a rybářství celkem 941 lidí, což představuje přibližně 8,5 % EAO. Tento podíl se snižuje, při předchozím SLDB pracovalo v primárním sektoru 11,7 % EAO. Ve správním obvodu se stejně jako v celé republice projevuje trend snižující se zaměstnanosti v priméru, který zpravidla není i příliš dobře finančně ohodnocen.

Krajina správního obvodu, jehož rozloha je 78 067 ha, má převažující zastoupení lesů. Lesy jsou zastoupeny z 55 % (43 037 ha), zemědělská půda je zastoupena z 34 % a zastavěné plochy z 0,7 %, což ukazuje na větší orientaci v rámci primárního sektoru na lesnickou činnost. Převažující část SO ORP Sušice spadá do horské zemědělské oblasti. V horských zemědělských oblastech se pěstují nenáročné plodiny, jako jsou oves či brambory. Vzhledem k vyšším nadmořským výškám nejsou půdy v této oblasti příliš úrodné a najdeme zde tudíž velké zastoupení luk a pastvin (Ministerstvo zemědělství, 2019). Na zemědělství jsou orientovány především menší obce a zejména se mu věnují menší podnikatelé. Mezi větší zemědělské podniky můžeme zařadit Výrobní obchodní družstvo Svatobor, Obchodní družstvo Soběšice a Dražovický AGROPOL s.r.o. Trendem nejenom na Sušicku je provozování různých ekofarem či agrofarem. Příkladem takové ekofarmy na území správního obvodu je Farma Zelený ve Velharticích, Biofarma Vojetice v Petrovicích u Sušice, Farma Milná ve Frymburku a mnoho dalších. Některé z těchto farem využijí potenciál z hlediska zemědělství pro cestovní ruch a mimo zemědělskou činnost se zabývají také poskytováním ubytovacích a pohostinských služeb. Díky nadprůměrnému zalesnění je ve správním obvodu potenciál z hlediska lesnictví a těžby dřeva. Toto odvětví je z hlediska počtu ekonomických subjektů v primárním sektoru také nejvíce zastoupeno a ve správním obvodu má důležité postavení. Největším zaměstnavatelem v oblasti lesnictví je Jihozápadní dřevařská a.s., která se mimo těžbu dřeva věnuje také jeho zpracování (MF ČR, 2022). Vzhledem k přítomnosti CHKO Šumava a NP Šumava je výrazná část lesů na území správního obvodu chráněná.



Tab. 15: Počet ekonomických subjektů v primárním sektoru v SO ORP Sušice k roku 2022

	Počet ekonomických subjektů
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	105
Lesnictví a těžba dřeva	132
Rybolov a akvakultura	0

Zdroj: MFČR – ARES (2022)

#### 5.4.2 Sekundární sektor

Dle výsledků SLDB pracovalo v roce 2011 v sektoru průmyslu 29,7 % EAO. Tento podíl se oproti výsledkům SLDB z roku 2001 snížil o 7,6 procentních bodů, na což mohlo mít vliv definitivní ukončení výroby společnosti Solo, a.s. v roce 2008, která patřila ve správním obvodu k významným zaměstnavatelům. V rámci sekundárního sektoru bylo v roce 2011 nejvíce lidí zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu (71,3 %) a ve stavebnictví (22,5 %). V těžbě a dobývání činil tento podíl pouze 1,9 %.

Z hlediska počtu ekonomických subjektů je ve správním obvodu klíčovým odvětvím sekundárního sektoru dřevozpracující průmysl, který navazuje na těžbu dřeva, jakožto zásadní odvětví primárního sektoru. Dalším významným odvětvím je strojírenský průmysl a oděvní průmysl (MF ČR, 2022).

Průmysl nemá ve správním obvodu příliš významnou pozici, největší a nejvýznamnější podniky jsou lokalizovány v Sušici, v ostatních obcích či městech zpravidla působí menší podnikatelé. Do roku 2008 působila v Sušici společnost Solo, a.s., která byla druhou největší evropskou sirkárnou a vyvážela do 50 zemí světa. Výroba byla přesunuta do Indie. Společnost Solo sídlila ve velkém areálu, který v současnosti pomalu chátrá, z části je pronajímán komerčním subjektům a zvažuje se, jak bude v budoucnu využit. (Fára, 2020).

V současnosti je největším zaměstnavatelem v sekundárním sektoru společnost SOLODOOR a.s., která se zabývá výrobou a prodejem dveří a zárubní, pracuje v ní přes 200 zaměstnanců. Další významnou společností je DOPLA PAP a.s. zabývající se výrobou plastových a papírových kelímků, pohárků a polystyrenových a polypropylenových folií pro potravinářské účely či Compo Tech PLUS, spol. s r.o. zabývající se výrobou průmyslových součástí z kompozitních materiálů z uhlíkových vláken. Významnou firmou ve stavebnictví je KORAMEX a.s. Ve dřevozpracujícím

průmyslu je největší společností Jihozápadní dřevařská, a.s. V potravinářském průmyslu je významným zaměstnavatelem společnost Ponnath ŘEZNIČTÍ MISTŘI, s.r.o., která se zabývá výrobou masných výrobků a dodávkou výrobků pro pultový prodej, gastronomii i jiné zpracovatele potravin, či společnost SPAK Foods s.r.o. zabývající se výrobou ochucovadel, zejména kečupů, dresinků, omáček a majonéz. Všechny tyto společnosti sídlí v Sušici. (MF ČR, 2022). Tradičním řemeslem je sklářství. Jedna z nejstarších skláren je v Anníně, kde byl v roce 2016 po téměř 70 letech obnoven provoz hutní výroby skla. Ve sklárně je provozována také prodejna a muzeum. (Milota, 2016).

Oblast Kašperskohorska je historicky známa pro naleziště zlata. Významná rýžoviště byla v Rejštejně, na Horské Kvildě, v Hartmanicích, v povodí Otavy, Vydry, Křemelné, Hamerského a Zlatého potoka i přímo v Kašperských Horách. Kromě zlata se na Kašperskohorsku nachází také ložiska wolframu. (Vopěnka, n.d.). V současné době se některé těžební společnosti snaží o obnovení těžby, podle odhadu by výnos z těžby zlata mohl dosáhnout až 150 miliard korun a dalších 50 miliard by mohla vynést těžba wolframu. Místní obyvatelé se znovuobnovení těžby zatím úspěšně brání, protože těžba výrazně koliduje s ochranou životního prostředí. (Englová, 2014). Na Sušicku se dříve těžil také vápenec (např. Rabí), stále aktivní je vápenka v nedalekých Velkých Hydčicích, která ovšem územně spadá do SO ORP Horažďovice. V současnosti probíhá těžba v menším kamenolomu Hamr Sušice. (Městský úřad Sušice). Potenciál z hlediska ložisek nerostných surovin, zejména zlatých rud, ve správním obvodu je, ale zatím zůstává nevyužit.

Tab. 16: Počet ekonomických subjektů v sekundárním sektoru v SO ORP Sušice k roku 2022

	Počet ekonomických subjektů
Výroba potravinářských výrobků	84
Výroba textilií	2
Výroba oděvů	128
Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	228
Výroba papíru a výrobků z papíru	21
Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	13
Výroba chemických látek a chemických přípravků	6
Výroba pryžových a plastových výrobků	18
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	39

Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	8
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	126
Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	2
Výroba strojů a zařízení j. n.	53
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	22
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	7
Ostatní zpracovatelský průmysl	156
Opravy a instalace strojů a zařízení	6
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	1
Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	77
Specializované stavební činnosti	2
Těžba a dobývání	7

Zdroj: MFČR – ARES (2022)

### 5.4.3 Terciální sektor

Dle SLDB 2011 bylo v terciálním sektoru zaměstnáno přibližně 40,5 % EAO, což je o více než 10 procentních bodů vyšší podíl než u předchozího sčítání. Nejvyšší podíl zaměstnanosti v rámci terciálního sektoru má velkoobchod a maloobchod a opravy a údržby motorových vozidel, jejichž podíl se blíží 25 %. Díky charakteru krajiny má terciální sektor předpoklady pro orientaci na cestovní ruch, 13% podíl na terciálním sektoru mají tedy ubytovací, stravovací a pohostinské služby. Naopak nejnižší podíl mají činnosti v oblasti nemovitostí (0,8 %) či informační a komunikační činnosti (2,4 %).

Ve školství bylo v roce 2011 zaměstnáno 571 lidí, což bylo přibližně 5,2 % EAO. Ve správním obvodu je zřizováno celkem 13 mateřských škol a 13 základních škol. Dvě mateřské školy jsou v Sušici, dále mateřské školy zřizují obce Žichovice, Kolinec, Hrádek, Hlavňovice, Žihobce, Velhartice, Dlouhá Ves, Kašperské Hory, Srní, Rabí a Hartmanice. S výjimkou Rabí jsou v těchto obcích zřizovány také základní školy, v Sušici a Hrádku jsou základní školy dvě. V mateřských i základních školách jsou kapacity dostačující. Základní umělecké školy najdeme v Sušici a Kašperských Horách. Výhodou správního obvodu je existence gymnázia v Sušici a také existence Střední odborné školy a Středního odborného učiliště s třemi studijními obory, jedenácti učebními obory a možností nástavbového studia.

Ve zdravotnictví či sociálních službách pracovalo v roce 2011 559 lidí, což bylo přibližně 5,1 % EAO (ČSÚ, 2015b). Situace v oblasti lékařské péče je poměrně dobrá. Centrum zdravotnictví je v Sušici. Zde se nachází Sušická nemocnice a Poliklinika Sušice. Sušická nemocnice s více než 250 zaměstnanci zároveň patří k největším zaměstnavatelům ve správním obvodu (MF ČR, 2022). V nemocnici je v provozu lůžkové interní oddělení, lůžkové chirurgické oddělení, multioborová jednotka intenzivní péče a oddělení následné péče. Funguje zde ambulance chirurgická, gastroenterologická, gynekologická, alergologická nebo echokardiografická, praktičtí lékaři pro děti i dospělé, a dále jsou zde k dispozici rehabilitační oddělení. Nemocnice taktéž provozuje laboratoř a oddělení zobrazovacích metod (Sušická nemocnice, 2022). Mimo Sušici jsou zdravotnické služby dostupné také v některých větších obcích či městech, konkrétně v Hartmanicích, Kašperských Horách, Kolinci, Srní, Strašíně, Velharticích a Žichovicích (Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2022). Zastoupení zdravotnických zařízení v jednotlivých obcích znázorňuje Tab. 17.

Tab. 17: Zdravotnická vybavenost v obcích SO ORP Sušice k roku 2022

	praktický lékař pro dospělé	praktický lékař pro děti a dorost	stomatolog	gynekolog
Hartmanice	x	x	-	x
Kašperské Hory	x	x	x	x
Kolinec	x	x	x	x
Srní	x	-	-	-
Strašín	x	-	-	x
Sušice	x	x	x	x
Velhartice	x	-	x	x
Žichovice	x	-	x	x

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (2022)

Ve správním obvodu poskytuje sociální služby hned několik organizací. Rozsáhlé služby poskytuje Charita Sušice působící v Sušici, Kašperských Horách a Kolinci, která provozuje sociální poradnu, aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, odlehčovací a pečovatelské služby. Široké spektrum sociálních služeb dále poskytují Sociální služby Města Sušice. Pečovatelské služby poskytuje město Hartmanice s oblastí působení mimo Hartmanice též v Sušici, a dále obec Velhartice s oblastí působení ve Velharticích a Kolinci. V Sušici provozuje sociálně terapeutickou dílnu

a sociální rehabilitace též FOKUS Písek (MPSV, 2022). V Kašperských Horách je provozován dětský domov, jehož zřizovatelem je Plzeňský kraj. Sociální služby jsou v SO ORP Sušice poměrně rozsáhlé a situace v oblasti sociální péče je uspokojivá. Všechny základní požadované služby jsou pokryty. Vzhledem k pokračujícímu stárnutí populace bude pravděpodobně stejně potřeba nějaké kapacity zejména v domově pro seniory, domově se zvláštním režimem či domech s pečovatelskou službou navýšit.

Tab. 18: Sociální služby v SO ORP Sušice k roku 2022

Název poskytovatele	Sídlo sociálního zařízení	Druh sociálního zařízení
FOKUS Písek	Sušice	Sociálně terapeutická dílna, sociální rehabilitace
Charita Sušice	Kašperské Hory, Kolinec, Sušice	Sociální poradna Racek, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, odlehčovací služby, pečovatelská služba
Město Hartmanice	Hartmanice, Sušice	Pečovatelská služba
Obec Velhartice	Velhartice, Kolinec	Pečovatelská služba
Sociální služby Města Sušice	Sušice	Stacionář Klíček pro osoby s postižením, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, odlehčovací služby, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, tísňová péče

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Velké řetězce s potravinami se nachází v Sušici. Najdeme zde Tesco, Lidl a Penny market. V ostatních obcích zajišťuje prodej potravin mimo jiné zejména Západočeské konzumní družstvo Sušice, které je s více než 500 zaměstnanci zároveň největším zaměstnavatelem ve správním obvodu. Provozuje zde celkem 24 prodejen. V poměrně velkém množství obcí je k dispozici obchod s potravinami. V celkem sedmi obcích, zpravidla s nízkým počtem obyvatel, se tento obchod nenachází.

Díky své poloze a charakteru krajiny má území správního obvodu velký potenciál v cestovním ruchu. Část území zasahuje do NP Šumava, zbytek se nachází v podhůří Šumavy. Oblast lze využít pro různé aktivity, nachází se zde velké množství pěších tras, naučných stezek, cyklostezek, lyžařských či běžeckých tras, ale i kulturních či přírodních památek. Nejvíce turistického vyžití nabízí obce Sušice, Kašperské Hory, Hartmanice,

Horská Kvilda, Modrava a Srní. K roku 2020 bylo ve správním obvodu k dispozici 138 HUZ s celkem 5 136 lůžky. Počet HUZ je o 45 vyšší než v roce 2003. Nejvíce ubytovacích zařízení najdeme zejména ve větších sídlech (Sušice, Kašperské Hory) a v šumavských obcích (Horská Kvilda, Modrava, Srní, Prášíly) (ČSÚ, 2021b).

Do kulturně historických památek se jednoznačně řadí tzv. Šumavské trojhradí. Jedná se o seskupení tří významných hradů – Kašperk, Rabí a Velhartice, které jsou častým turistickým cílem. Návštěvnost těchto hradů patří k největším v Plzeňském kraji. Správní obvod nabízí také řadu muzeí a galerií, z nichž největším je Muzeum Šumavy. Toto muzeum sídlí v Sušici, ale má další tři pobočky v Kašperských Horách, Dobré Vodě a Železném Rudě.

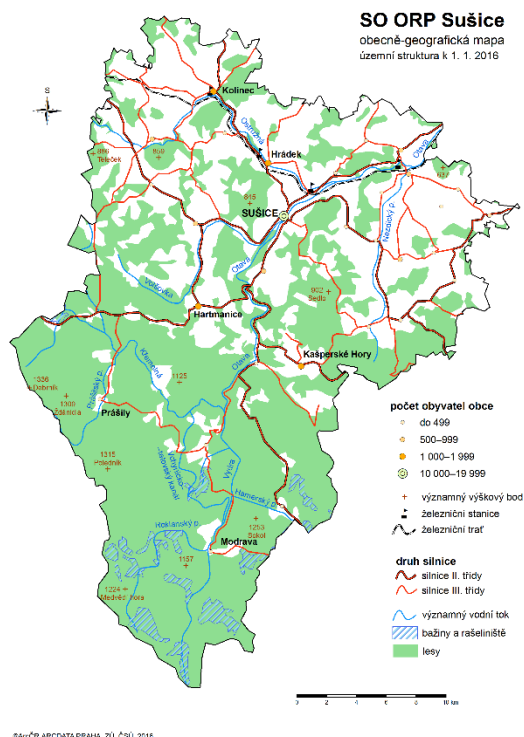
Tab. 19: Návštěvnost vybraných kulturních památek v roce 2005, 2012 a 2019

	2005	2012	2019
Hrad Kašperk	45 395	44 108	57 243
Hrad Rabí	77 053	58 585	63 196
Hrad Velhartice	42 789	45 140	46 461

Zdroj: Statistika kultury České republiky (2022)

Zkoumané území je nicméně vyhledávané především pro své přírodní atraktivitu a čisté prostředí. Na území správního obvodu se nachází CHKO Šumava, NP Šumava a také mnoho přírodních památek, přírodních parků či přírodních rezervací. Územím vede velké množství turistických tras. V rámci pěší turistiky patří mezi nejznámější stezky Svatojakubská cesta vedoucí přes celou Evropu do katedrály v Santiagu de Compostella ve Španělsku či Evropská poutní cesta Via Nova. V rámci cykloturistiky je zde k dispozici mnoho cyklistických tras, z nichž k nejvýznamnějším patří mezinárodní šumavská cyklotrasa č. 38. Další významnou cyklostezkou je Otavská cyklistická cesta vedoucí podél řeky Vydry a Otavy a přes Sušici dále na východ. Díky řece Otavě, případně také Vydře, je ve správním obvodu důležitou součástí cestovního ruchu také vodní turistika. Lyžařské běžecké trasy se soustřeďují především na Hartmanicku, v okolí Horské Kvildy, Kašperských Hor, Modravy a Srní. Největší a nejvýznamnější lyžařské areály najdeme v Hartmanicích, Kašperských Horách a Nezdicích.

Obr. 12: Dopravní infrastruktura v SO ORP Sušice



Zdroj: ČSÚ (2021b)

Dopravní síť není ve správním obvodu příliš kvalitní. Vyšší hustota komunikací je v severní části území, které je zároveň více zalidněné a důležitým uzlem je zde Sušice, v jižní „šumavské“ části území je i z důvodu horské bariéry hustota komunikací nízká, což může být v rámci zachování přírodního a nedotčeného charakteru území jistě výhodou. Územím neprochází dálniční síť, ani žádná silnice I. třídy. Z důvodu neexistence žádné významné nadregionální dopravní tepny není území správního obvodu atraktivní z hlediska investování např. zahraničních investorů. O dopravní dostupnost se zaslouhuje především šest silnic II. třídy místního či regionálního významu, kterými jsou silnice II/145, II/169, II/171, II/172, II/187 a II/190 a hustá síť místních komunikací a silnic III. třídy. (mapy.cz, 2022).

Intenzita dopravy v rámci správního obvodu není příliš vysoká, což je výhodou pro území ve smyslu nízké zátěže životního prostředí. Důvodem nízké intenzity dopravy je značná perifernost území a nevelké množství pracovních příležitostí v regionu. Nejvíce vozidel za 24 hod. bylo díky vysoké občanské vybavenosti a pracovním příležitostem nasčítáno v části města Sušice, a to 7001-10000. Ve většině ostatních případů bylo sečteno

1001-3000 vozidel za 24 hod. V jihovýchodní části území, na silnici II/169, dokonce pouze 1-500 vozidel za 24 hod. (ŘSD, 2017).

Železniční síť není příliš rozvinutá. Územím prochází pouze vedlejší trať č. 185, která spojuje Horažďovice a Klatovy. Ve správním obvodu staví v obcích Žichovice, Sušice, Hrádek u Sušice, Mokrosuky, Kolinec, Malonice a Nemilkov. Na rok 2027 je plánována celková revitalizace trati č. 185 v úseku Horažďovice předměstí – Sušice. Hlavním předmětem stavby bude rekonstrukce stanic, v rámci správního obvodu jde o stanice Žichovice a Sušice. Na stanicích bude nově umožněn bezbariérový přístup cestujících. Dokončení revitalizace je plánováno na rok 2028. (Správa železnic, 2022). Z důvodu nepřilíš velké rozvinutosti železniční sítě je veřejná doprava závislá především na linkách autobusové dopravy. Ta je v oblasti poměrně dobrá, přímý spoj do Sušice, jakožto do hlavního centra správního obvodu, je ze všech obcí pouze s výjimkou obcí Budětice a Frymburk (idos.cz, 2022). Specifikem oblasti je provoz tzv. zelených autobusů a cyklobusů. Zelené autobusy jsou v provozu během letních prázdnin v NP a CHKO Šumava a jsou ekologickou variantou dopravy. Pro cyklisty je poměrně dobře vyřešena doprava v podobě cyklobusů (Městský úřad Sušice, 2021).



## 6 Návrh řešení

V rámci zlepšení stávající socioekonomické situace ve správních obvodech bylo navrženo několik řešení. V každém SO ORP byla navržena řešení, z nichž některé jsou návrhem v oficiálních Strategiích území správních obvodů, se kterými se autorka taktéž ztotožňuje, některé jsou pak vlastními návrhy autorky na základě výše provedené socioekonomické analýzy.

### 6.1 Návrh řešení v SO ORP Blovice

V SO ORP Blovice je v souladu se Strategií území správního obvodu ORP Blovice navrženo zřízení více zařízení v oblasti sociální péče. Kapacity jsou v současnosti nedostačující a vzhledem k prognózám o vývoji obyvatelstva se předpokládá pokračování stárnutí populace. Kvůli celkovému zvyšujícímu se počtu poproduktivního obyvatelstva ve správním obvodu lze v budoucnu očekávat stále větší problém s umístováním starších osob do sociálních zařízení, což může způsobit i řadu dalších negativních důsledků, například úbytek pracujícího obyvatelstva, neboť senioři by v některých případech zůstali odkázáni na pomoc mladších rodinných příslušníků. Ve správním obvodu je navrženo zřízení denního stacionáře, který zde zcela chybí a zřízení domova pro seniory, z důvodu nedostačující kapacity Domova pro seniory ve Vlčicích. Zřízení těchto zařízení by zároveň vedlo k vytvoření nových pracovních míst a pomohlo by tak trhu práce se zvyšujícím se podílem nezaměstnaných osob. Za předpokladu, že bude pokračovat válka na Ukrajině, lze očekávat také zvyšující se nápor na vzdělávací zařízení. Ve správním obvodu momentálně kapacity dostačují, ale s umístováním ukrajinských dětí do MŠ a ZŠ by pravděpodobně kapacity narazily na hranu a bylo by potřeba je navýšit. Umístování dětí do škol je důležité zejména pro zapojení jejich maminek do pracovního procesu.

Za předpokladu, že budou obce správního obvodu stále čelit zvyšujícímu se počtu obyvatel, by bylo vhodné posílit občanskou vybavenost v menších sídlech. V některých obcích se nenachází ani základní vybavenost jako obchod s potravinami, stejně tak je to s ostatními službami (kadeřnictví, kosmetika, autoservis, apod.) a se zdravotní péčí, které jsou výrazně centralizované do Blovic a Spáleného Poříčí.

V souvislosti s pandemií COVID-19 se výrazně zvýšil zájem o trávení dovolené v tuzemských destinacích. Vzhledem k současné ekonomické situaci, inflaci a zdražování, lze předpokládat, že určitá část populace bude namísto zahraničních

destinací opět volit ty tuzemské, které vyjdou finančně lépe. V rámci této prognózy by bylo vhodné posílit atraktivitu v cestovním ruchu. Jedním z návrhů je zřízení oficiálního informačního centra v Blovicích, jako které jen z části slouží Muzeum Jižního Plzeňska. V celém SO ORP funguje pouze jedno informační centrum ve Spáleném Poříčí. Dalším návrhem je využití starých cest, které nejsou v současnosti dopravně využívány, pro pěší trasy či cyklostezky. Tyto cesty by samozřejmě potřebovaly projít rekonstrukcí, nicméně vzhledem k nedostatku zejména cyklostezek by jejich vedení správním obvodem mohlo situaci v cestovním ruchu zlepšit. Detailnějším návrhem pro zatraktivnění území z hlediska cestovního ruchu je postavení rozhledny v obci Vlčejn. Správní obvod má díky venkovské krajině a zachovalé přírodě potenciál zejména k pěší či cykloturistice a výstavba rozhledny je vhodným řešením, které povede k zatraktivnění a zároveň nenarušení této krajiny. V obci Vlčejn se nachází zřícenina hradu Vlčejn, která leží v nadmořské výšce vyšší než 520 m. (mapy.cz, 2022). V blízkosti této zříceniny by bylo vhodné postavit rozhlednu, která by díky nadmořské výšce mohla mít předpoklady k poměrně kvalitním výhledům jak na krajinu Blovicicka, tak i na krajské město Plzeň. Realizaci může nahraovat také to, že se ve správním obvodu nachází pouze jedna rozhledna, kterou je rozhledna Šťastná věž u Spáleného Poříčí. Návštěvnost rozhledny by mohla být podpořena tím, že obcí Vlčejn vede modře značená turistická trasa, cyklistická trasa č. 2143, a především pak 22 km dlouhá naučná stezka Blovicem pěšky i na kole, která se zaměřuje na ochranu přírody a krajiny kolem nás a je doplněna sedmi informačními tabulemi (Klub českých turistů, 2022).

## **6.2 Návrh řešení v SO ORP Sušice**

V SO ORP Sušice je v souladu se Strategií území správního obvodu ORP Sušice navrženo zřízení předškolního zařízení pro umístění dětí do 3 let. Ve správním obvodu jsou kapacity vzdělávacích zařízení momentálně dostačující, ale zařízení jeslového typu, firemní mateřské školy, případně nějaké dětské skupiny pro děti do 3 let zde zcela chybí. Takto malé děti mohou přijmout pouze mateřské školy s volnými kapacitami, případně je-li udělena určitá výjimka. Zřízení takového zařízení by umožnilo zejména brzký návrat maminek z mateřské či rodičovské dovolené do pracovního procesu. Problém neexistujícího zařízení pro takto malé děti by mohl být vyřešen také navýšením kapacit stávajících mateřských škol. Zřízení takového zařízení by za předpokladu, že bude pokračovat válka na Ukrajině, mohlo být využito i pro ukrajinské děti. Dalším návrhem

je zřízení více zařízení volnočasových aktivit. Problémem oblasti je nepříliš velké množství zařízení tohoto typu, lidové umělecké školy jsou v zájmovém území dvě (Sušice, Kašperské Hory), střediska volného času také dvě (Sušice, Velhartice). Problém se týká především obcí, které jsou od těchto zařízení ve větší vzdálenosti. Vzhledem k prognózám o pokračování stárnutí populace, bude také potřeba v budoucnu zvýšit kapacity v zařízeních sociálních služeb, zejména pak v domově pro seniory, domově se zvláštním režimem či domech s pečovatelskou službou.

Vzhledem k současné nepříznivé ekonomické situaci a zdražování lze předpokládat, že určitá část populace bude volit jako místo dovolené tuzemské destinace, které jsou zpravidla finančně dostupnější. V rámci této prognózy by bylo vhodné posílit atraktivitu v cestovním ruchu, protože SO ORP Sušice má předpoklady pro dlouhodobé trávení dovolené. S tím souvisí i návrh zlepšení situace ohledně veřejné dopravy. V rámci zachování kvalitního životního prostředí by bylo vhodné posílit frekventovanost veřejné dopravy v rámci správního obvodu a podporovat provoz zelených autobusů. Zájemem by mělo být snižování individuální dopravy. K tomuto by měly být zajištěny také doplňkové služby (úschovny zavazadel, úschovny a půjčovny kol či lyží, apod.). V rámci co nejvyššího využití potenciálu pro cestovní ruch by bylo vhodné pokračovat s budováním pěších a cyklistických tras a naučných stezek. Jedním z detailnějších návrhů je využití sklářství, které je tradičním šumavským řemeslem, jako atraktivitu pro cestovní ruch. Významná sklárna byla v minulosti v Rejštejně, ve které byla výroba definitivně ukončena ve 40. letech minulého století. Budova bývalé hutě v Rejštejně byla v 70. letech minulého století rozebrána a prodána do skanzenu v německém Tittlingu (ŠumavaNet.cz, n.d.). Odkazem na sklářské řemeslo v této oblasti zůstala Spaunova vila v Klášterském Mlýně (část města Rejštejn), kterou si nechal postavit majitel sklárny Max von Spaun. Tato vila není pro cestovní ruch nijak využívána a její potenciál zůstává nevyužit, proto autorka navrhuje v části budovy zřízení menšího muzea či expozice slavného rejštejnského skla. Vila je v soukromém vlastnictví celkem čtyř majitelů, tudíž by bylo potřeba oslovit všechny vlastníky a diskutovat případné možné řešení (např. pronájem prostor). Expozice rejštejnského skla jsou momentálně dostupné v Pavilonu skla v Klatovech a v Muzeu Šumavy v Kašperských Horách, nicméně zasazení expozice přímo do míst nedaleko bývalé sklárny by jí jistě přidala na atraktivitě. Návštěvnost by jistě podpořil i fakt, že kolem Spaunovy vily vede turistická trasa Klostermannova cesta a také cyklistická trasa č. 331 (mapy.cz, 2022).

## Závěr

Cílem práce bylo zhodnotit SO ORP Blovice a SO ORP Sušice z hlediska socioekonomické úrovně a z hlediska využívání socioekonomického potenciálu. Výše analyzované správní obvody vykazují díky rozdílné poloze a charakteru území určité odlišnosti a každá oblast má jiné předpoklady pro rozvoj.

Výhody SO ORP Blovice spočívají zejména v jeho blízkosti vůči krajskému městu Plzni. Díky této poloze mohou jeho obyvatelé využívat pracovní příležitosti v krajském městě, které jsou zpravidla atraktivnější a lépe finančně ohodnocené. Z hlediska zaměstnanosti je na tom správní obvod velice dobře, protože podíl nezaměstnaných osob je dlouhodobě pod krajskou i celorepublikovou úrovní a potenciál plynoucí z polohy správního obvodu je v tomto ohledu dobře využit. Na zaměstnanost má jistě velký vliv právě blízkost krajského města. Na Blovicku dochází k neustálému zvyšování počtu obyvatel, a to zejména díky kladnému migračnímu saldu. Z důvodu blízkosti Plzně je oblast atraktivní pro bydlení, zároveň obyvatelům nabízí zdravější prostředí a přírodu. Vzdělávací zařízení ve správním obvodu jsou taktéž dostačující. Potenciál má správní obvod v zemědělství. Krajina oblasti je převážně zemědělského charakteru a tento krajinný ráz je formou ekofaremu využíván i z hlediska cestovního ruchu. V cestovním ruchu má zásadní postavení Spálenopoříčsko a oblast Brd, která má díky relativně vysoké lesnatosti potenciál k pěší či cykloturistice. Díky blízkosti Plzně je oblast taktéž využívána zejména plzeňskými obyvateli ke krátkodobé rekreaci. Dopravní infrastruktura je poměrně rozvinutá, a to jak silniční, tak železniční. Územím vedou hlavní dopravní tahy z Plzně do Českých Budějovic a obcím, jimiž prochází, zajišťují dobrou a rychlou dostupnost zejména do krajského města Plzně. Mezi hlavní nevýhody SO ORP Blovice lze zařadit nedostatečné kapacity v sociálních službách, které budou vzhledem ke stárnutí obyvatelstva v budoucnosti pravděpodobně stále více žádoucí. Pro obyvatele obcí správního obvodu je zároveň nevýhodou velká frekventovanost dopravy zejména na silnicích I. třídy. Správní obvod také nemá příliš velký potenciál z hlediska ložisek nerostných surovin, těžba zde probíhá jen v menším kamenolomu.

Výhody SO ORP Sušice spočívají jednoznačně v charakteru krajiny. Do podstatné části území zasahuje pohoří Šumavy, díky kterému má oblast velký potenciál z hlediska cestovního ruchu. Horský charakter krajiny má předpoklady pro využívání oblasti k nejrůznějším sportům, zejména pak k zimnímu sjezdovému a běžeckému lyžování

a dále také k cyklistice či pěší turistice. Tyto předpoklady jsou podporovány hustou sítí turistických, cyklistických či lyžařských běžeckých tras a taktéž lyžařskými skiareály. Díky řece Otavě jsou zde také předpoklady k vodní turistice. Mimo přírodní atraktivitu je v oblasti taktéž velké množství kulturně historických památek, které se dlouhodobě těší jedné z největších návštěvností v Plzeňském kraji. Díky vysoké lesnatosti je významným odvětvím hospodářství těžba dřeva, zemědělství má v oblasti velkou tradici a koncentruje se zejména v menších sídlech. Nepříliš velký potenciál má správní obvod v průmyslu, větší průmyslové podniky jsou zastoupeny zejména v Sušici, v ostatních sídlech je zastoupení průmyslu především v podobě menších podnikatelů. Z hlediska těžby nerostných surovin správní obvod potenciál má, a to zejména díky zlatonosným rudám na Kašperskohorsku, nicméně v rámci ochrany životního prostředí se nepředpokládá zahájení její těžby a potenciál tak s největší pravděpodobností zůstane nevyužit. Nepříliš rozvinutá je v oblasti dopravní síť, a to jak silniční, tak železniční. Zároveň je doprava ve správním obvodu také málo frekventovaná, což ale přináší výhody z hlediska malé zátěže na životní prostředí. Z pohledu lidského potenciálu není oblast ve výhodné pozici. Správní obvod není příliš atraktivní z hlediska pracovních příležitostí a je vystavován odlivu obyvatel jak do zahraničí, tak do větších sídel jako je okresní město Klatovy či krajské město Plzeň. Zároveň se správní obvod dlouhodobě potýká s přirozeným úbytkem obyvatel a vysokým podílem nezaměstnaných osob, který je dlouhodobě nad krajskou i celorepublikovou úroveň. Tyto nevýhody plynou z nevýhodné periferní polohy správního obvodu vůči Plzni i celé republice.

V každém správním obvodu byla následně navržena řešení ke zlepšení socioekonomické situace, a to i v návaznosti na možné očekávané scénáře socioekonomického vývoje. V SO ORP Blovice bylo v souladu se Strategií území správního obvodu navrženo zřízení domova pro seniory a denního stacionáře. Denní stacionář ve správním obvodu zcela chybí a domov pro seniory ve Vlčicích má dlouhodobě nedostačující kapacity. Mezi další návrhy bylo zařazeno posílení občanské vybavenosti v menších sídlech, dále zřízení oficiálního informačního centra v Blovicích, využití starých cest pro pěší či cykloturistiku a postavení rozhledny v obci Vlčejn, která by ideálně doplnila klidnou venkovskou krajinu. V SO ORP Sušice bylo v souladu se Strategií území správního obvodu navrženo zřízení předškolního zařízení jeslového typu či dětské skupiny pro děti do 3 let, které ve správním obvodu zcela chybí a zabraňuje nástupu rodiče do pracovního, potažmo i společenského života. Dalším návrhem bylo zřízení zařízení volnočasových aktivit,

kterých ve správním obvodu není příliš, a pro některé obce jsou ve velké vzdálenosti. V neposlední řadě by bylo vhodné v souladu s posílením veřejné dopravy a podpory provozu zelených autobusů zvýšení atraktivit v cestovním ruchu. Jednalo by se o pokračování budování turistických tras a naučných stezek, dále pak o využití tradice sklářského řemesla jako atraktivity pro cestovní ruch.

## Seznam použitých zdrojů

ArcČR 500 (2016). *Digitální vektorová geografická databáze České republiky*. Dostupné 4. 4. 2022 z <https://www.arcdata.cz/produkty/geograficka-data>

Boháčková, I., & Hrabánková, M. (2004). *Rozvojový potenciál v regionech a jeho monitoring*. [http://www.agris.cz/Content/files/main\\_files/59/137582/bohackova.pdf](http://www.agris.cz/Content/files/main_files/59/137582/bohackova.pdf)

Brundtland, G. H. (1991). *Naše společná budoucnost*. Praha Academia.

Církevní ZŠ a SŠ Plzeň (2022). *O nás*. Dostupné 19. 3. 2022 z <http://cisplzen.cz/o-nas>

Český statistický úřad (2015a). *Sčítání lidu, domů a bytů 2001*. Dostupné 8. 2. 2022 z [https://www.czso.cz/csu/xp/vysledky\\_sldb](https://www.czso.cz/csu/xp/vysledky_sldb)

Český statistický úřad (2015b). *Sčítání lidu, domů a bytů 2011*. Dostupné 8. 2. 2022 z <https://www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu-2011>

Český statistický úřad (2021a). *SO ORP Blovice*. Dostupné 31. 3. 2022 z [https://www.czso.cz/csu/xp/so\\_orp\\_blovice](https://www.czso.cz/csu/xp/so_orp_blovice)

Český statistický úřad (2021b). *SO ORP Sušice*. Dostupné 31. 3. 2022 z [https://www.czso.cz/csu/xp/so\\_orp\\_susice](https://www.czso.cz/csu/xp/so_orp_susice)

Český statistický úřad (2022a). *Plzeňský kraj*. Dostupné 29. 3. 2022 z <https://www.czso.cz/csu/xp/plzensky-kraj>

Český statistický úřad (2022b). *Veřejná databáze*. Dostupné 16. 4. 2022 z <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=home>

Drábková, M. (2017). *Ze čtyřtisícových Blovic odešly dvě firmy, nezaměstnanost neroste*. eLogistika.info. <https://www.elogistika.info/ze-ctyrtisicovych-blovic-odesly-dve-firmy-nezamestnanost-neroste/>

Economia, a.s. (2022). *Agentura Najisto*. Dostupné 13. 4. 2022 z <https://najisto.centrum.cz/>

Englová, J. (2014). *Těžba zlata v Kašperských Horách? Dvě žádosti o průzkum MŽP zamítlo, třetí je stále ve hře*. iRozhlas. <https://www.irozhlas.cz/node/5946747>

Evropská unie (2022). *Evropské strukturální a investiční fondy*. Dostupné 4. 4. 2022 z [https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds\\_cs](https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds_cs)

Řápa, K. (2020). *Solo Sušice. Kdysi světoznámý pojem, dnes ruiny. Proč zanikla výroba a PROČ nádherná industriální architektura míří k zemi*. Krajské listy. <https://www.krajkelisty.cz/plzensky-kraj/23666-solo-susice-kdysi-svetoznamy-pojem-dnes-ruiny-proc-zanikla-vyroba-a-proc-nadherna-industrialni-architektura-miri-k-zemi.htm>

General Assembly (2015). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. [https://www.un.org/ga/search/view\\_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E](https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E)

Grospič, J., Heřmanová, E., Jetmar, M., Kadeřábková, J., Macháček, J., Mates, P., Peková, J., Postránecký, J., Slepíčka, A., Svoboda, K., Toth, P., Trhlínová, Z., &

- Wokoun, R. (2004). *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o.
- Hall, P., & Tewdwr-Jones, M. (2020). *Urban and regional planning*. Routledge.
- iDOS.cz (2022). Dostupné 16. 4. 2022 z <https://idos.idnes.cz/vlakyautobusymhdvse/spojeni/>
- Ježek, J., Dokoupil, J., Kaňka, L., Matušková, A., & Šlehoferová, M. (2014). *Regionální rozvoj*. Západočeská univerzita v Plzni. [https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/16467/1/Regionalni\\_rozvoj.pdf](https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/16467/1/Regionalni_rozvoj.pdf)
- Klub českých turistů (2022). *Naučné stezky*. Dostupné 20. 4. 2022 z <http://www.plzenskykraj-kct.cz/nastezky/nastezky.htm>
- Mapy.cz (2022). Dostupné 1. 2. 2022 z <https://www.mapy.cz/>
- Město Hartmanice (2015). *Strategie území správního obvodu ORP Sušice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovní ruch*. <https://www.smocr.cz/shared/clanky/5407/Su%C5%A1ice.pdf>
- Městský úřad Blovice (2020). *Město Blovice*. Dostupné 19. 3. 2022 z <https://www.blovice-mesto.cz/>
- Městský úřad Spálené Poříčí (2018). *O Spáleném Poříčí*. Dostupné 19. 3. 2022 z <https://www.spaleneporici.cz/o-spalenem-porici/d-5751/p1=51>
- Městský úřad Sušice (2021). *Autobusem po NP Šumava a Bavorském lese - Zelené linky, Igelbusse, Bayerwald-Ticket*. Dostupné 21. 4. 2022 z <https://www.mestosusice.cz/susice/fr.asp?tab=snet&id=139>
- Městský úřad Sušice (n.d.). *Vymezení a geografická poloha SO ORP Sušice*. [https://www.mestosusice.cz/mususice/user/Komunitni\\_plan/SD\\_analyza.pdf](https://www.mestosusice.cz/mususice/user/Komunitni_plan/SD_analyza.pdf)
- Mikroregion Úslava (2015). *Strategie území správního obvodu ORP Blovice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovní ruch*. <https://www.smocr.cz/shared/clanky/5274/Blovice.pdf>
- Milota, L. (2016). *Sklárna v šumavském Anníně obnovuje po 70 letech výrobu*. iRozhlas. [https://www.irozhlas.cz/ekonomika/sklarna-v-sumavskem-annine-obnovuje-po-70-letech-vyrobu\\_201606100921\\_kwinklerova](https://www.irozhlas.cz/ekonomika/sklarna-v-sumavskem-annine-obnovuje-po-70-letech-vyrobu_201606100921_kwinklerova)
- Ministerstvo financí ČR (2022). *Administrativní registr ekonomických subjektů*. Dostupné 30. 3. 2022 z <http://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html.cz>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (2022). *Registr poskytovatelů sociálních služeb*. Dostupné 14. 4. 2022 z [http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do?SUBSESSION\\_ID=1650283098724\\_3](http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do?SUBSESSION_ID=1650283098724_3)
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2006). *Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013*. [https://www.dataplan.info/img\\_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/\\_strategie-regionalniho-rozvoje\\_2007-2013-2006-.pdf](https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/_strategie-regionalniho-rozvoje_2007-2013-2006-.pdf)
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2019). *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+*. <https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>



Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (2022). *Rejstřík škol a školských zařízení*. Dostupné 19. 3. 2022 z <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/>

Ministerstvo zemědělství (2019). *Situační a výhledová zpráva – Půda*. [https://eagri.cz/public/web/file/611976/SVZ\\_Puda\\_11\\_2018.pdf](https://eagri.cz/public/web/file/611976/SVZ_Puda_11_2018.pdf)

Ministerstvo životního prostředí (2020). *Zásady MA21*. [file:///C:/Users/Uzivatel/Downloads/MA21\\_zasady\\_2021\\_final.pdf](file:///C:/Users/Uzivatel/Downloads/MA21_zasady_2021_final.pdf)

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (n.d.). *Návštěvnost památek v krajích ČR v roce 2007*. [https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Pamatky\\_navstevnost\\_2007.pdf](https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Pamatky_navstevnost_2007.pdf)

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (n.d.). *Návštěvnost památek v krajích ČR v roce 2012*. [https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Pamatky\\_navstevnost\\_2012.pdf](https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Pamatky_navstevnost_2012.pdf)

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (n.d.). *Návštěvnost památek v krajích ČR v roce 2017-2019*. [https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Pamatky\\_navstevnost\\_2019.pdf](https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Pamatky_navstevnost_2019.pdf)

Parlament ČR (2009). *Regionální politika Evropské unie*. <file:///C:/Users/Uzivatel/Downloads/pi-2-089.pdf>

peníze.cz (2022). *Regiony na Peníze.cz*. Dostupné 13. 4. 2022 z <https://regiony.penize.cz/>

Potůček, M., Musil, J., & Mašková, M. (2008). *Strategické volby pro českou společnost: Teoretická východiska*. Sociologické nakladatelství.

Ředitelství silnic a dálnic ČR (2017). *Celostátní sčítání dopravy 2016*. Dostupné 22. 3. 2022 z <http://scitani2016.rsd.cz/pages/informations/default.aspx>

Ředitelství silnic a dálnic ČR (2022). *Mapová aplikace*. Dostupné 22. 3. 2022 z [https://www.rsd.cz/wps/portal/web/mapa-projektu!/ut/p/a1/04\\_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfGjzOK9Pb09DZ2cDbzdjQ0MDRzNXFyNTX1CDAwMDIEKIoEKnN0dPUzMfYAiJhZGBp4uTh4u5pa-BgaeZsTpN8ABHA0I6Q\\_XjwIrwecCsAI8VhTkhkYYZDoqAgCJ8XUV/###stavby?filters\[\]=StavbyRealizace](https://www.rsd.cz/wps/portal/web/mapa-projektu!/ut/p/a1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfGjzOK9Pb09DZ2cDbzdjQ0MDRzNXFyNTX1CDAwMDIEKIoEKnN0dPUzMfYAiJhZGBp4uTh4u5pa-BgaeZsTpN8ABHA0I6Q_XjwIrwecCsAI8VhTkhkYYZDoqAgCJ8XUV/###stavby?filters[]=StavbyRealizace)

Sklárna Annín (2022). *Vítejte ve sklárně Annín*. Dostupné 13. 4. 2022 z <https://www.annin-glass.cz/>

Správa železnic (2022). *Interaktivní mapa Správy železnic*. Dostupné 5. 3. 2022 z <https://mapy.spravazeleznic.cz/>

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice (2019). *Studijní obory; Učební obory*. Dostupné 20. 3. 2022 z <https://www.sossusice.cz/uchazec-o-studium/studijni-obory.html>

Sušická nemocnice (2022). *O nemocnici*. Dostupné 12. 4. 2022 z <https://www.susnem.cz/o-nemocnici/>

ŠumavaNet.cz (n.d.). *5 – Rejštejn / Klášterský Mlýn*. Dostupné 21. 4. 2022 z <https://www.sumava-bavorskyles.cz/gabreta/fr.asp?tab=gabstecz&id=312&burl=&pt=STS1>

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (2022). *Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb*. Dostupné 16. 4. 2022 z

<https://nrpzs.uzis.cz/index.php?pg=vyhledavani-poskytovatele--pro-verejnost>

Vopěnka, J. (n.d.). *Kašperské Hory - zlatonosný revír*. SumavaNet.cz.

<https://www.sumavanet.cz/vopin/kasphory/kasphory.htm>

Wokoun, R. (2003). *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*.

Vysoká škola ekonomická v Praze.

Wokoun, R., Malinovský, J., Damborský, M., Blažek, J., Ježek, J., Sucháček, J., Tvrdý, L., Šotkovský, I., Maier, K., Štěpánek, Z., Tománek, P., Bučina, P., Sedmidubský, V., Milerski, O., Viturka, M., Kadeřábková, J., Kouřilová, J., Toth, P., Tittelbachová, Š., ... Kutscherauer, A. (2008). *Regionální rozvoj : (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Linde Praha, a. s.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

Zákon č. 272/1996 Sb.

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

Zemědělská společnost Komorno, a.s. (2019). *O společnosti*. Dostupné 15. 3. 2022 z

<https://komorno.cz/o-spolecnosti/>

## Seznam tabulek

Tab. 1: Věková struktura obyvatelstva podle věku v SO ORP Blovice v letech 2003, 2011 a 2020.....	21
Tab. 2: Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2020.....	21
Tab. 3: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice v letech 2001 a 2011...22	
Tab. 4: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011.....	22
Tab. 5: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice v letech 2001 a 2011....	23
Tab. 6: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011.....	23
Tab. 7: Počet ekonomických subjektů v primárním sektoru v SO ORP Blovice k roku 2022.....	26
Tab. 8: Počet ekonomických subjektů v sekundárním sektoru v SO ORP Blovice k roku 2022.....	27
Tab. 9: Struktura obyvatelstva podle věku v SO ORP Sušice v letech 2003, 2011 a 2020.....	35
Tab. 10: Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2020.....	36
Tab. 11: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice v letech 2001 a 2011.....	36
Tab. 12: Národnostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011.....	37
Tab. 13: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice v letech 2001 a 2011...38	
Tab. 14: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v roce 2011.....	38
Tab. 15: Počet ekonomických subjektů v primárním sektoru v SO ORP Sušice k roku 2022.....	41

Tab. 16: Počet ekonomických subjektů v sekundárním sektoru v SO ORP Sušice k roku 2022.....	42
Tab. 17: Zdravotnická vybavenost v obcích SO ORP Sušice k roku 2022.....	44
Tab. 18: Sociální služby v SO ORP Sušice k roku 2022.....	45
Tab. 19: Návštěvnost vybraných kulturních památek v roce 2005, 2012 a 2019.....	46

## Seznam obrázků

Obr. 1: SO ORP Blovice.....	1
Obr. 2: Hustota zalidnění v obcích SO ORP Blovice v roce 2020 .....	19
Obr. 3: Přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek v SO ORP Blovice v letech 2003-2020.....	20
Obr. 4: Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Blovice, Plzeňském kraji a České republice v letech 2005 až 2020.....	24
Obr. 5: Dopravní infrastruktura v SO ORP Blovice.....	30
Obr. 6: SO ORP Sušice.....	32
Obr. 7: Hustota zalidnění v SO ORP Sušice v roce 2020.....	33
Obr. 8: Přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek v SO ORP Sušice v letech 2003-2020.....	35
Obr. 9: Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Sušice, Plzeňském kraji a České republice v letech 2005 až 2020.....	39
Obr. 10: Dopravní infrastruktura v SO ORP Sušice.....	47

## Seznam zkratk

ARES	Administrativní registr ekonomických subjektů
ČSÚ	Český statistický úřad
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠ	Mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
ZŠ	Základní škola

## **Seznam příloh**

**Příloha A:** Migrační saldo v obcích SO ORP Blovice v roce 2020

**Příloha B:** Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obcích SO ORP Blovice v roce 2011

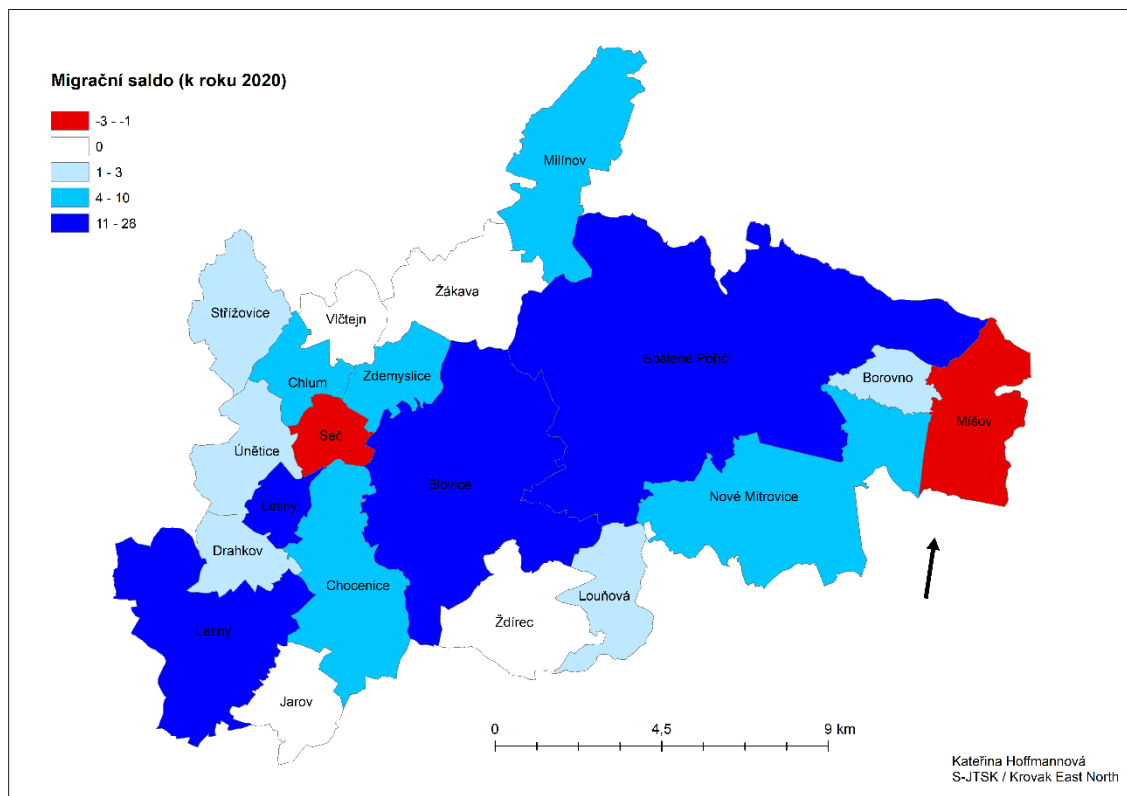
**Příloha C:** Podíl nezaměstnaných osob v obcích SO ORP Blovice k 31. 3. 2022

**Příloha D:** Migrační saldo v obcích SO ORP Sušice v roce 2020

**Příloha E:** Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obcích SO ORP Sušice v roce 2011

**Příloha F:** Podíl nezaměstnaných osob v obcích SO ORP Sušice k 31. 3. 2022

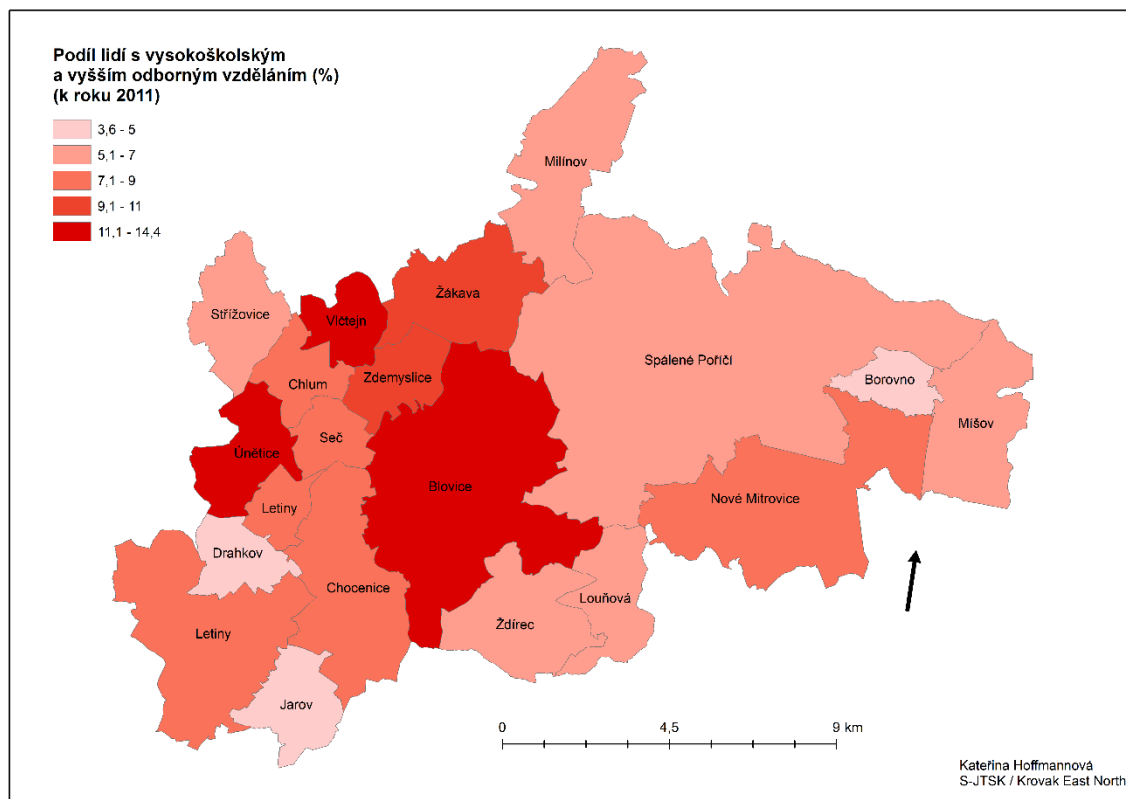
## Příloha A: Migrační saldo v obcích SO ORP Blovice v roce 2020



Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2022b)

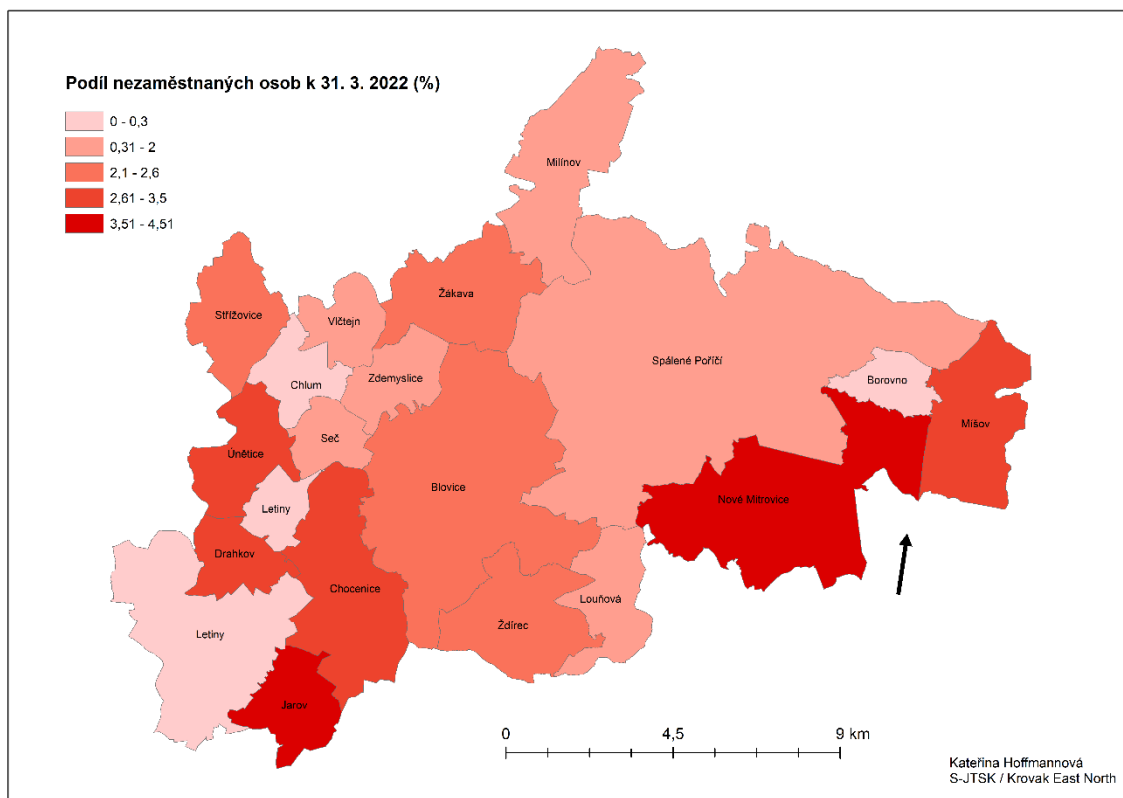


## Příloha B: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obcích SO ORP Blovice v roce 2011



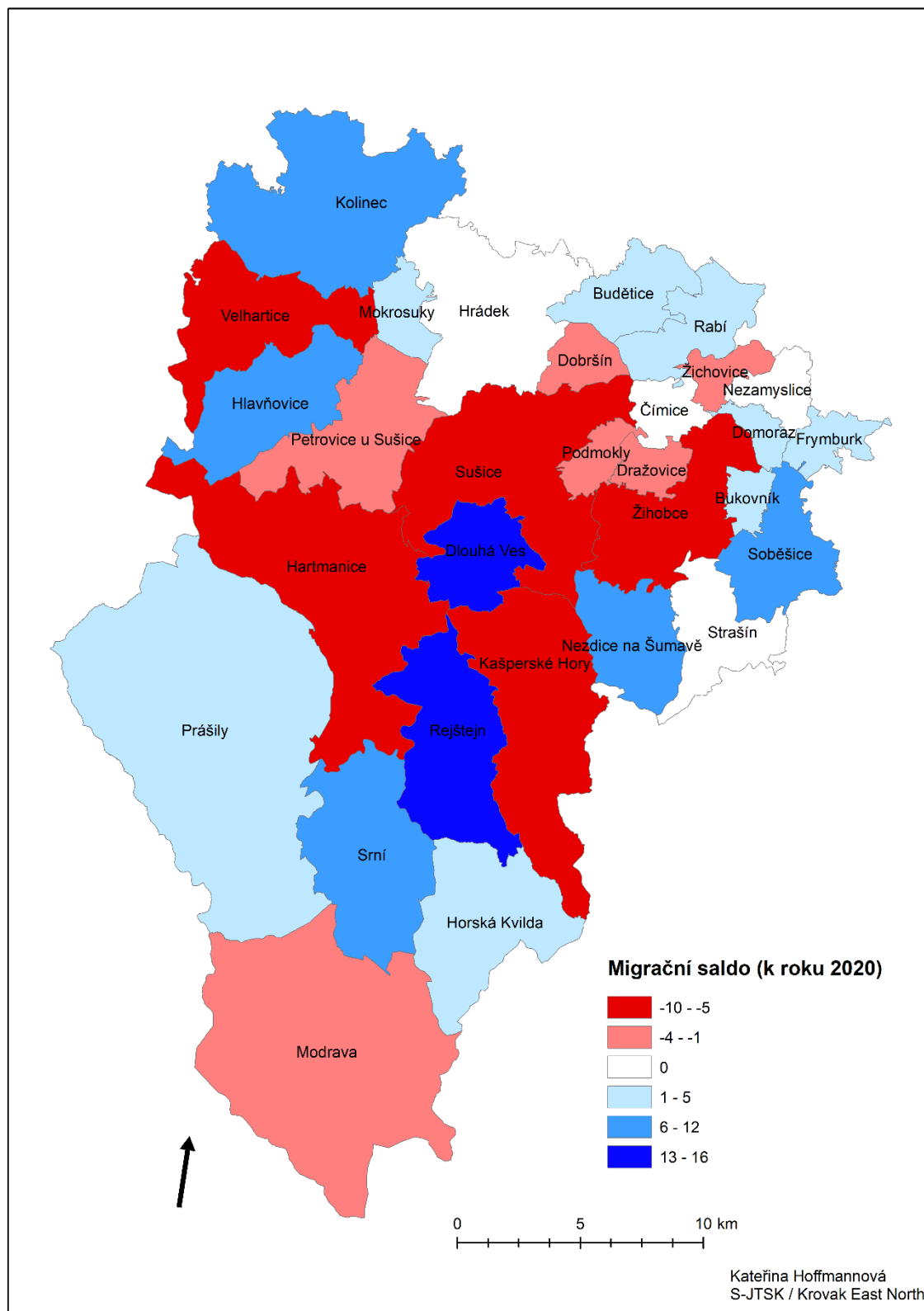
Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2015b)

### Příloha C: Podíl nezaměstnaných osob v obcích SO ORP Blovice k 31. 3. 2022



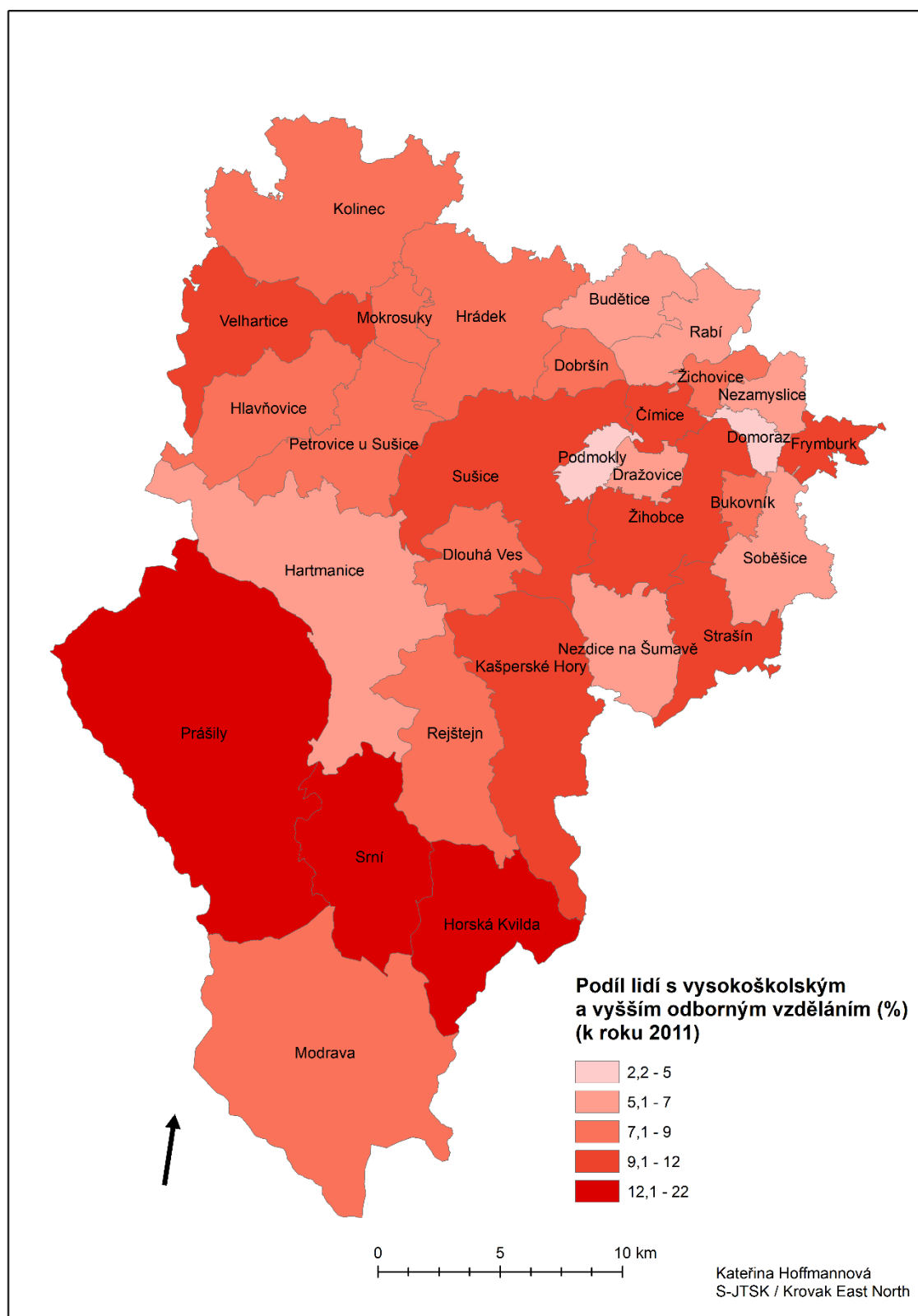
Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2022b)

## Příloha D: Migrační saldo v obcích SO ORP Sušice v roce 2020



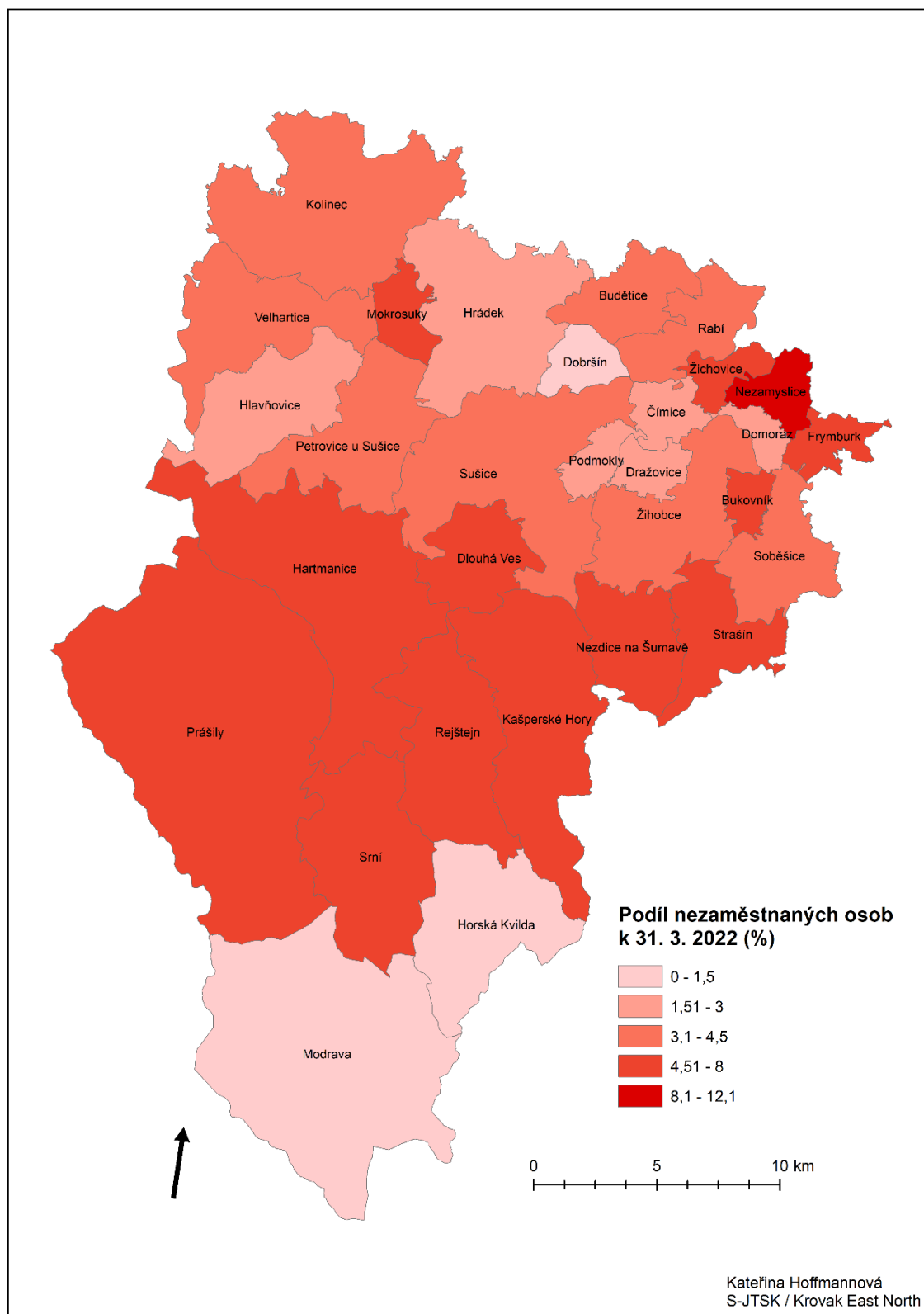
Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2022b)

## Příloha E: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obcích SO ORP Sušice v roce 2011



Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2015b)

## Příloha F: Podíl nezaměstnaných osob v obcích SO ORP Sušice k 31. 3. 2022



Zdroj dat: ArcČR 500 (2016), ČSÚ (2022b)

## **Abstrakt**

Hoffmannová, K. (2022). *Srovnání socioekonomického vývoje a rozvojového potenciálu SO ORP Blovice a SO ORP Sušice* [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

**Klíčová slova:** region, rozvoj, rozvojový potenciál, Sušice, Blovice

Bakalářská práce se zabývá hodnocením socioekonomické úrovně SO ORP Blovice a SO ORP Sušice se zachycením jejich vývojových tendencí a taktéž hodnocením jejich socioekonomického potenciálu. V teoretické části jsou definovány základní pojmy jako regionální rozvoj, regionální politika, rozvojový potenciál či udržitelný rozvoj. Praktická část se nejprve zabývá jednotlivými analýzami správních obvodů z hlediska obyvatelstva, nezaměstnanosti a hospodářství. Pro každý správní obvod jsou v další části práce v souvislosti s nastíněním očekávaných scénářů socioekonomického vývoje navržena řešení pro zlepšení socioekonomické situace.

## **Abstract**

Hoffmannová, K. (2022). *Comparison of socio-economic development and development potential of Municipalities with Extended Power Blovice and Sušice* [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

**Key words:** region, development, development potential, Blovice, Sušice

This bachelor's thesis deals with the evaluation of the socio-economic level of Municipalities with Extended Power Blovice and Sušice with the capture of their development tendencies and also the evaluation of their socio-economic potential. The theoretical part defines basic concepts such as regional development, regional policy, development potential or sustainable development. The practical part first deals with individual analyzes of Municipalities with Extended Power in terms of population, unemployment and economy. In the next part of the work, solutions for improving the socio-economic situation are proposed for each Municipalities with Extended Power in connection with outlining the expected scenarios of socio-economic development.